

Robert Louis Stevenson

**PODIVUHODNÝ
PŘÍPAD
DR. JEKYLLA A
PANA HYDA**

eknizky.sk

PODIVUHODNÝ PŘÍPAD
DR. JEKYLLA A PANA
HYDA

ROBERT LOUIS STEVENSON

eknizky.sk

Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda by Robert Louis Stevenson is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License, except where otherwise noted.

Obsah

I.	1
<i>POVÍDKA O DVEŘÍCH</i>	
II.	7
<i>PÁTRÁNÍ PO PANU HYDOVI</i>	
III.	15
<i>DRR JEKYLLOVI SE VEDE ZCELA DOBŘE</i>	
IV.	17
<i>VRAŽDA NA SIRU DANVERSU CAREWOVI</i>	
V.	21
<i>PŘÍHODA S DOPISEM</i>	
VI.	25
<i>POZORUHODNÁ PŘÍHODA DRA LANYONA</i>	
VII.	29
<i>PŘÍHODA U OKNA</i>	
VIII.	31
<i>POSLEDNÍ NOC</i>	
IX.	41
<i>VYPRÁVOVÁNÍ DOKTORA LANYONA</i>	
X.	47
<i>ÚPLNÉ VYPSÁNÍ PŘÍPADU HENRYM JEKYLLEM</i>	

I.

POVÍDKA O DVEŘÍCH

Advokát pan Utterson byl člověk ponuré tváře, kterou nikdy nezjasnil úsměv. Byl studený, urážlivý a nepřístupný v rozhovoru. Nebyl nadán přílišnou citlivostí. Avšak tento dlouhý, vyzáblý, pochmurný a jakoby zaprášený muž měl u sebe přece cosi milého. Při přátelských schůzkách, když mu chutnalo víno, zářilo cosi laskavého v jeho oku, cosi, co nikdy neproniklo v jeho řeči. Nemluvil však jen těmito tichými znameními, jež byla psána v jeho obličejí po přátelském obědě, ale častěji a hlasitěji ve skutcích svého života. Sám k sobě byl přísný a píval gin jen když byl sám, aby zahnal chuť na víno. Ačkoliv měl rád divadlo, nevstoupil do žádného po dvacet let. K jiným však byl shovívavý a často se takřka se závistí podívoval vzepětí vášní při jejich přečinech. Při každé výstřednosti byl vždy ochoten spíše pomáhat než kárat. „Kloním se ke Kainovu kacířství“ říkával „a nechávám jít bratra k čertu po jeho vlastním způsobu.“ Při této povaze bylo zpravidla jeho údělem, že byl poslední váženou známostí, posledním přítelem a dobrým vlivem v životech chátrajících lidí. A pokud ti se ještě odvažovali přicházet k němu, nikdy jim nedal ani zdaleka znát změnu ve svém chování.

Očividně to bylo pro pana Uttersona snadné, neboť nebyl náročným člověkem a také svá přátelství zakládal na takové dobromyslné snášlivosti. Je známkou skromných lidí, že přijímají svůj kroužek přátel tak, jak ho náhoda a příležitost vytvořily a to byl také způsob advokátův. Jeho přátelé byli buď jeho příbuzní anebo ti lidé, které znal nejdéle. Jeho náklonnost rostla s léty jako roste břečťan a nevyžadovala nějaké přízpůsobivosti u předmětu, k němuž se upínala.

To také byla asi páska, která ho spojovala s panem Richardem Enfieldem, který byl jeho vzdáleným příbuzným a mužem ve městě velmi dobře známým. Mnozí si lámali hlavu nad tím, co tito dva na sobě vidí, anebo jaké zájmy mohou mít společné. Ti, kteří je potkávali na jejich nedělních procházkách, tvrdili, že spolu nemluví, že se očividně nudí a že se zřejmým ulehčením vítají setkání s

2 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

nějakým přítelem. Přesto však oba muži si tyto společné vycházky velmi cenili, považující je za zlatý hřeb celého týdne a odříkali se pro ně náhodných zábav, ba dokonce odkládali i své zaměstnání, aby se z nich mohli nerušeně těšiti.

Stalo se, že na jedné z těchto pochůzek zabloudili do postranní ulice jedné živé londýnské čtvrti. Ulička byla úzká a jak se říká, tichá, ale o všedních dnech panoval v ní čilý obchodní ruch. Jejím obyvatelům se zřejmě vedlo dobře a doufali, že se jim povede ještě lépe. Vynakládali proto přebytky svých zisků na výzdobu svých krámů, takže řada výkladů stála tu, zvouc k návštěvě, jako řada usmívajících se prodavaček. Ba i v neděli, kdy ulice zahalila tyto své kvetoucí půvaby a byla poměrně opuštěna, lišila se přece velmi od svého špinavého sousedství a zářila jako oheň v lese. Poutala oko kolemjdoucího čerstvě natřenými okenicemi, vyleštěnou mosazí a všeobecnou čistotou a veselostí.

Šlo-li se k východu, tu po levé straně za druhými dveřmi od rohu byla tato čára porušena vchodem do dvora a právě v tomto místě vnikal svou lomenicí do ulice blok ponurých budov. Tato budova byla pouze o jednom poschodí a neměla oken, jen dveře do ulice. V prvním poschodí bylo jen slepé průčelí omšelé zdi. Na všem se jevily známky dlouhé a lakotné nedbalosti. Dveře, jež neměly ani zvonku ani klepátka, byly oprýskané a ušpiněné. Do tohoto koutku zalézali tuláci a rozškrtávali sirky o výplně dveří, děti kramařily na schodech, školáci zkoušeli své nože na rámech a skoro po celé pokolení neobjevil se nikdo, aby tyto nahodilé návštěvníky zahnal a napravil zkázu, kterou způsobili.

Pan Enfield s advokátem byli na druhé straně ulice, ale když přišli naproti vchodu, zvedl pan Enfield svou hůl a ukázal na něj.

„Všiml jste si někdy těchto dveří?“ ptal se, a když jeho společník přisvědčil, dodal: „Pojí se v mé mysli k divné příhodě.“

„Opravdu,“ řekl pan Utterson poněkud změněným hlasem, „a co to bylo?“

„Nu, bylo to asi tak,“ odvětil pan Enfield. „Vracel jsem se odněkud zdaleka domů asi ve tři hodiny ráno. Byla zima a cesta vedla touto částí města, kde doslovně nebylo nic než svítilny. Míjel jsem ulici za ulicí — všichni lidé spali — a všechny ulice byly osvětlené, jakoby měl jít nějaký průvod, ale při tom prázdné jako kostel. To mne uvedlo konečně do takové nálady, kdy člověk poslouchá a poslouchá a počíná toužit, aby uviděl alespoň strážníka. Najednou jsem spatřil dvě postavy. Mužíka, kráčejícího bystře východním směrem a asi osmileté děvče, jež běželo tak rychle seč bylo do jedné příčné ulice. Nu, a stalo se, že ti dva se na

rohu srazili a pak se stala hrozná věc. Muž kráčel klidně přes tělo děcka a nechal je ležet sténající na dlažbě. Když se to vypravuje, nevypadá to jako nic zvláštního, ale byl to pekelný pohled. Ten muž nevypadal ani jako člověk, ale jako nějaký prokletý Juggernaut.“

„Vykřikl jsem,“ pokračoval pan Enfield, „dal jsem se do běhu, chytil jsem milého pána za límec a přivedl ho zpět k sténajícímu dítěti, kde se již zatím shromáždil hlouček lidí. Muž byl úplně chladný a nekladl odporu, ale podíval se na mne tak ošklivým pohledem, že jsem se až zapotil. Lidé,

kterí se kolem děvčete shromáždili, náleželi k její rodině a za chvíli přišel lékař, pro něhož vlastně bylo posláno. Nu, podle výroku tohoto mastičkáře děvčeti celkem nic nebylo a bylo spíše jenom postrašeno. Myslíl byste tedy asi, že se tím vše skončilo, ale byla tu zvláštní okolnost. Pociťl jsem k onomu muži odpor na první pohled a stejně se dělo i rodině děvčete, což bylo ovšem přirozené. Nejzajímavější ovšem bylo chování lékařovo, který jinak byl obyčejným ranhojičem neurčitěho věku a tváře a nevynikal žádnou citlivostí. Ale tu přece tento člověk cítil stejně jako my. Kdykoliv se na našeho vězně podíval, zrovna hořel přímo touhou onoho chlapíka zaškrtnit. Věděl jsem, co se děje v jeho mysli, stejně jako on věděl, co se děje v mé. A jelikož o zaškrtnení nemohlo být řeči, udělali jsme co jsme mohli nejlepšího. Řekli jsme onomu muži, že z této příhody uděláme takový skandál, že jeho jméno bude páchnout z jednoho konce Londýna na druhý. A že se postaráme o to, aby ztratil své přátele i svůj úvěr, má-li nějaký. A pokud jsme kuli žhavé železo, drželi jsme ženy, aby se na něho nevrhly, neboť byly divoké jako harpie. Nikdy jsem neviděl takový kruh nenávistných tváří a uprostřed nich muže s tak posupným a výsměšným chladem. Byl sice také postrašen, jak jsem viděl, ale tvářil se jako ďábel. „Chcete-li z této příhody vytloukat kapitál,“ pravil, „jsem ovšem bezmocný. Každý člověk se rád vyhne nepříjemnosti. Udejte mi své požadavky.“ Nu, vyšrouboval jsme to na sto liber pro rodinu děvčete. Byl by nám rád vyklouzl, ale viděl, že jsme všichni rozzuřeni a tak povolil. Teď šlo o to, dostat peníze. A víte, že on nás dovedl právě k těmto dveřím? Vytáhl klíč, vešel, a za chvíli se vrátil s deseti librami ve zlatě a s šekem na bankovní firmu Couttsovu, jenž se měl vyplatit doručiteli. Poukázka byla podepsána jménem, jež nemohu vyzraditi a mohu jen říci, že je to velmi dobře známé a často tištěné jméno. Částka byla v pořádku a jméno pod ní stálo i za víc, bylo-li ovšem pravé. Dovolil jsem si podotknouti pánovi, že je to pochybný obchod a že ve skutečném životě se nevejde jen

4 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

tak beze všeho do sklepních dveří a nepřijde se se šekem skoro na sto liber podepsaným od jiného muže. Ale on zůstal kliděn a pravil výsměšně: „Upokojte se, zůstanu s vámi až budou banky otevřeny a dám sám šek vyplátit.“ Tak jsme se všichni sebrali, já, doktor, otec dítěte a ten náš přítelíček a ztrávili jsme zbytek noci v mém příbytku. Jakmile jsme posnídali, odebrali jsme se všichni do banky. Sám jsem šek podal a řekl jsem, že se domnívám, že je falešný. Ale ani pomyslení.

Šek byl pravý!“ Ale, ale,“ pravil pan Utterson.

Vidím, že smýšlíte jako já,“ pravil pan Enfield. „Ano, je to ošklivá příhoda, neboť ten můj muž byl člověk, s nímž jistě nikdo nechtěl mít nic společného a zřejmě lotr, kdežto osoba, která šek podepsala je vzorem všech ctností a je osobností slavnou, ba co více, jedním z vašich přátel. Je to jeden z těch, o nichž se praví, že konají dobro. Myslím si, že to bylo vydírání. Stává se, že i počestný muž draze platí nějaký kotrmelec z mládí. Dnes tomuto místu říkám „Vyděračův dům“.

„Ačkoliv i tím se ani zdaleka všechno nevysvětluje,“ dodal pan Enfield a zamyslel se. Z tohoto zamýšlení byl vytržen panem Uttersonem, který se ho náhle zeptal:

„A nevíte, zda tu nebydlí ten, který šek podepsal?“

„Ale kdež,“ odvětil pan Enfield, „náhodou jsem si zaznamenal jeho adresu, bydlí na nějakém náměstí.“

„A nikdy jste se neptal — na to místo s těmi dveřmi?“ řekl znovu pan Utterson.

„Nikoliv, mám smysl pro ohleduplnost,“ zněla odpověď. „Uvažuji vždy mnoho, než položím otázku. Je to tak něco jako soudný den. Položíte otázku a jako byste vyhodil kámen. Sedíte klidně na vrchu a kámen letí, naráží o jiné, které uvádí v pohyb a náhle nějaký starý, milý dobrý pták, na něhož byste vůbec nepomyslel, je zasažen přímo do hlavy na své zahrádce a jeho rodina musí změnit jméno. Nikoliv, pane, učinil jsem si pravidlem, že čím je něco podivnější, tím méně se ptám.“

„To je jistě dobré pravidlo,“ řekl advokát.

„Ale sám jsem si místo prohlížel,“ pokračoval pan Enfield. „Sotva to bude nějaký dům. Jiných dveří tu není a nikdo nevchází ani nevychází, jen jednou za dlouhý čas onen pán z mého dobrodružství. V prvním poschodí jsou tři okna do dvora. Jsou vždy zavřena, ale čistá. A pak je zde komín, který obyčejně kouří,

takže tam přece jen musí někdo žít. Ovšem jisté to není, neboť budovy na tomto dvoře jsou tak natěsnány, že je těžko říci, kde jedna začíná a druhá končí.“

Dvojice procházela se chvilku mlčky, až řekl pan Utterson. „Enfelde, to vaše pravidlo je dobré.“

„Ano, myslím, že je,“ odvětil Enfield.

„Ale přece bych se rád na něco zeptal,“ pokračoval právník. „Rád bych znal jméno muže, jenž porazil to dítě.“

„Nu,“ pravil pan Enfield, „nemyslím, že by to mohlo komu škodit, řeknu-li vám to. Byl to muž jménem Hyde.“

„Hm.“ pravil pan Utterson. „Jak pak asi vypadal?“

„Toho není tak snadné popsat. Na jeho zjevu je na první pohled něco vadného, něco nepřijemného, ha přímo hnus budícího. Nikdy mi nebyl žádný člověk tak odporný, ačkoliv nevím dost dobře proč. Patrně je nějak zmrzačen, celý jeho zjev budí totiž tak silný dojem zmrzačení, ačkoliv neumím říci jakým způsobem. Vypadá tak zvláště a přece nedovedu říci, čím to je. Ne, nevím, jak bych vám ho popsal, nevyznám se v něm. Ne snad proto, že bych si ho nepamatoval, vždyť ho vidím jasně před sebou.“

Pan Utterson kráčet chvíli tiše a zřejmě o věci vážně přemítal. „Jste si jist, že měl klíč?“ zeptal se konečně.

„Drahý pane...“ začal Enfield velmi překvapen.

„Ano,“ řekl Utterson, „vím, že se vám to musí zdát podivné. Neptám se po jménu toho druhého pána, neboť už je znám. Jak vidíte, Richarde, vyprávěl jste svou povídku tomu pravému. Byl-li jste však v něčem nepřesný, bylo by lépe, kdybyste to opravil.“

„Měl jste mi to říci dříve,“ odvětil druhý se stínem nevole. „Pokud jde o přesnost, zachoval jsem ji přímo pedanticky, jak vy říkávate. Ten člověk měl klíč a co více, má ho dosud. Sotva před týdnem jsem ho s ním viděl.“

Pan Utterson si hluboce vzdychl, ale neřekl ani slova a na to řekl Enfield: „Tu máme nové naučení, že se nemá mnoho povídat. Stydím se za svou prostořekost. Slibte mi, že o tom nikdy už nebudeme mluvit.“

„Velmi rád,“ děl právník, „zde je moje ruka, Richarde.“

II.

PÁTRÁNÍ PO PANU HYDOVI

Toho večera vrátil se pan Utterson do svého mládeneckého domu zachmuřen a usedl k jídlu beze vší chuti. Bývalo jeho zvykem v neděli sednouti si po jídle ke krku s nějakou nábožnou knihou v ruce a vytrvali při čtení tak dlouho, až na sousedním kostele tlouklo dvanáct, kdy si šel střízliv s nábožnou vděčností lehnout. Dnes večer však, sotvaže bylo sklizeno se stolu, vzal svíčku a odešel do své pracovny. Tam otevřel nedobytnou pokladnu a vyňal z nejtajnějšího místa dokument, nadepsaný na obálce jako poslední vůle dra Jekylla a počal ho studovati se zachmuřeným čelem. Závěť byla psána vlastnoručně, neboť pan Utterson, ačkoliv si ji vzal na starost když byla dohotovena, odepřel veškerou pomoc při jejím sepsání. Ustanovovala nejenom, že v případě úmrtí Henry Jekylla M. D., D. C. L., L. L. D., F. R. S. atd., připadá veškerý jeho majetek jeho příteli a dobrodinci Eduardu Hydovi, ale že i v případě „zmizení nebo nevysvětlitelné nepřítomnosti dra Jekylla po dobu přesahující tři kalendářní měsíce“ řečený Eduard Hyde nastoupí v právo Henry Jekylla bez dalšího odkladu prost všech břemen a závazků kromě vyplacení menší částky doktorovu služebnictvu. Tento dokument již dávno právníka trápil. Urážel ho nejen jako advokáta, ale i jako člověka milujícího zdravé a obvyklé formy života, jenž každé podivínství považuje za neskromnost. Až dosud ho rozrořčovalo, že pana Hyda neznal, a nyní ho rozhořčovalo opět to, co o něm věděl. Dost zlé bylo, když to bylo jméno, o němž se nemohl více dovědět. Věc však byla horší, když se začala odívati ošklivými přívlastky a když za tou splývavou nehmotnou mlhou, jež tak dlouho kalila jeho zrak, počal náhle s určitostí tušiti zlého nepřítele.

„Myslíl jsem si, že je to šílenství, pravil, ukládaje nenáviděný papír v bezpečí, „ale teď se obávám, že je to hanebnost.“

S těmi slovy sfoukl svíčku, vzal si plášť a dal se na cestu ke Cavendishovu náměstí, kde bydlívali lékaři a kde jeho přítel, slavný lékař Dr. Lanyou měl také svůj dům, v němž přijímal zástupy pacientů.

8 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

„VÍ-li kdo něco o tom, musí to být Lanyon,“ myslil si.

Důstojný dveřník ho znal a uvítal ho. Nemusil čekat a byl uveden ihned do jídelny, kde Dr. Lanyon seděl sám u vína. Byl to srdečný, zdravý, uhlazený, červenolící pán, s bujným, předčasně bílým vlasem, příjemných, ale rozhodných způsobů. Když uviděl pana Uttersona, vyskočil ze židle a podával mu obě ruce. Tato srdečnost, kterou obvykle projevoval, vypadala poněkud divadelně, odpovídala však jeho pravdivému citění, neboť oba tito muži byli starí přátelé, kamarádi ze školy i z universitních studií a vážili si jeden druhého a což nebývá často, těšili se vždy, když mohli být spolu.

Po krátkém rozhovoru zabočil advokát k předmětu, jež tak nepříjemně zaměstnával jeho mysl.

„Myslím, Lanyone,“ pravil, „že my dva jsme nejstaršími přáteli Henryho Jekylla.“

„Přál bych si, aby ti přátelé byli mladší,“ usmál se Dr. Lanyon. „Myslím však, že jsme. Ale co na tom, vídám je teď jen zřídkka.“

„Opravdu,“ pravil pan Utterson, „myslíval jsem si, že máte mnohé společné zájmy.“

„Mívali jsme,“ zněla odpověď, „ale asi před deseti léty se stal Henry Jekyll příliš podivínským a fantastickým. Popletl se poněkud na rozumu a ačkoliv se o něho zajímám stále k vůli našemu starému přátelství, vídávám ho jen velmi zřídkka. Takový nevědecký žvást,“ dodal doktor, zarděv se náhlým rozhořčením, „rozvedl by Damona s Pithiasem.“

Tento výbuch byl jakousi úlevou pro pana Uttersona. „Nepohodli se asi v nějaké vědecké otázce,“ pomyslně si a jelikož sám neměl vědeckých vášní (kromě vyhotovování aktů) dodal: „Jen když to není nic horšího!“ Poskytnuv příteli několik okamžiků, aby nabyl znovu klidu, vytasil se s otázkou, k vůli níž přišel.

„Nesetkal jste se nikdy s jeho chráněncem, jakýmsi — Hydem?“ ptal se.

„Hydem?“ opakoval Lanyon. „Nikoli. Nikdy jsem o něm neslyšel. Co jsem živ, tak ne.“

To byly všechny zprávy, jež si nesl advokát s sebou do své veliké tmavé postele, v níž se neklidně převaloval sem tam až do svítání. Tato noc přinesla málo odpočinku jeho pobouřené mysli, pracující v samých temnotách a obléhané otázkami. Na kostelních hodinách nedaleko domu pana Uttersona bila již šestá a on dosud přemítal o svém problému. Až dosud se ho dotýkal spíše

po stránce intelektuální, ale nyní byla jím zaujata také jeho fantasie. A jak tu tak ležel a zmítal se v temné noci v pokoji se spuštěnými záclonami, rozvíjel se mu příběh pana Enfielda v jeho představě v jasných obrazech. Viděl to velké pole lamp ve městě zahaleném nocí, viděl postavu rychle kráčejícího muže, postavu dítěte utíkajícího od lékaře a pak jak ti dva se srazili a jak tento lidský Juggernaut pošlapal dítě a odcházel, nedbaje jeho nářku. Anebo viděl pěknou místnost v bohatém domě, kde ležel jeho přítel ve spánku, usmívaje se ze sna. A pak se náhle dveře otevřely, záclony u lože byly rozraženy, spáček násilím vzbuzen a hle! U jeho lože stála postava, jež měla tu moc, že i v této pozdní noční hodině musil vstát a vykonat její rozkaz. Tyto dva příběhy ze života oné postavy pronásledovaly advokáta celou noc. A když na chvilku usnul, viděl ji, jak se vkrádá ještě tajemněji do spících domů a pohybuje se pak rychle a rychleji, se závratnou rychlostí pustými labyrinty ulic osvětlených lampami na každém rohu sráží dítě a nechává je pošlapáno a plačící. A tato postava stále neměla tváře, podle níž by ji poznal, ba i v jeho snech neměla tvář, nebo jen takovou tvář matnou a rozplývavou. Tu vyvstala v myslí advokátově zvláště silná, nespoutaná zvědavost poznati tahy skutečného pana Hyda. Myslíl si, že kdyby ho jen jednou mohl zahlédnouti, že by se toto tajemství vyjasnilo a snad i zmizelo, jak tomu bývá u všech tajemných věcí, když se náležitě prozkoumají. Pak snad by našel důvod, proč jeho přítel je k této podivné postavě poután takovou zálibou anebo jiným závazkem a snad by také poznal i příčinu podivínských ustanovení závěti.

Ostatně i ta tvář by stála za vidění, tvář člověka bez jakéhokoliv milosrdenství, ta tvář, jež se toliko jednou ukázala a již vzbudila v myslí tak chladnokrevného Enfielda pocit trvalé nenávisti.

Od té doby počal pan Utterson střežiti dveře v postranní uličce. Ráno před úředními hodinami, v poledne, kdy bylo mnoho práce a málo času, v noci, za svitu zamlženého měsíce a v každé hodině ať pusté či rušné bylo lze nalézti advokáta na jeho místě.

„Je-li on panem Skrývačem,“ myslíval si, „budu já panem Hledačem.“

Konečně byla jeho trpělivost odměněna. Byla pěkná suchá noc, mrzlo a ulice byly čisté jako podlaha tanečního sálu. Svítilny, neotřásané větrem, vrhaly pravidelné světlo i stíny. V deset hodin večer, kdy krámy byly již zavřeny a postranní ulička velmi opuštěna, bylo tu přes ztlumený hukot okolního Londýna velmi ticho. I tiché zvuky nesly se do dálky, domácí ruch v domech bylo jasně slyšet na každé straně ulice a hluk kroků přicházejícího chodce byl slyšitelný

10 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

zdaleka. Pan Utterson byl teprve několik minut na svém místě, když zaslechl, jak se bíží nepravidelné, tiché kroky. Za svých nočních hlídek naučil se rozeznávat zvuky, jímž zněly kroky jednotlivé osoby za ruchu a šumu města. Ale jeho pozornost nebyla až dosud nikdy tak ostře a určitě vzbuzena jako tentokráte. Měl tušení, že bude mít úspěch a ustoupil proto blíže ke vchodu do dvora.

Kroky se rychle blížily a bylo je jasné slyšet, když chodec vstoupil do uličky. Advokát, který vykukoval od vchodu, brzo poznal, s jakým člověkem má co dělat. Byl to malý, prostě oděný muž. I z této vzdálenosti podíval se ostře na pozorujícího, ale pak zaměřil přímo ke dveřím a přešel ulici. Jak přecházel, vytáhl z kapsy klíč, jako člověk, který přichází domů.

Pan Utterson vykročil ze svého úkrytu a dotkl se jeho ramene, jak šel kolem.

„Pan Hyde, myslím?“⁴⁶ pravil.

Pan Hyde ustoupil a zasyčel, jak vtáhl dech. Ale jeho bázeň byla jen chvilková a ačkoliv se nepodíval advokátovi do tváře, promluvil dost chladně.

„To jest mé jméno. Co si přejete?“

„Vidím, že vcházíte,“ odvětil advokát. „Jsem starý přítel doktora Jekylla — Utterson z Gaunt- ské ulice — jistě jste již slyšel mé jméno — a když se tu tak náhodou s vámi setkávám, myslím, že byste mne mohl vžiti s sebou.“

„Doktora Jekylla nenajdete, není doma,“ odvětil pan Hyde, zastrkávaje klíč do zámku. A pak se náhle zeptal, aniž při tom vzhlédl:

„Jak pak jste mne poznal?“

„Prokázal byste mi laskavě službu?“ řekl pan Utterson.

„S radostí,“ odvětil druhý. „Co to bude?“

„Dovolíte mi, abych se podíval na váš obličej,“⁴⁶ dodal právník.

Zdálo se, že pan Hyde váhá a pak jako by se náhle rozmyslil, pozvedl vzdorně hlavu a tak tu oba stáli, dívající se upřeně na sebe.

„Podruhé vás opět poznám,“ pravil pan Utterson. „Může to být užitečné.“

„Ano,“ odvětil pan Hyde, „jest dobře, že jsme se setkali. Mimochodem řečeno, bude dobře, když budete mít mou adresu.“

A udal číslo domu jedné ulice v Soho.

„Dobrý bože,“ pomyslel si pan Utterson, „že by také myslil na závěť?“ Ale ponechal si tyto myšlenky pro sebe a jen souhlasně zamružel.

„A teď mi řekněte,“ pravil druhý, „jak jste mne poznal?“

„Podle popisu,“ zněla odpověď Uttersonova.

„Podle jakého popisu?“ tázal se Hyde.

„Máme společné přátele,“ děl pan Utterson.

„Společné přátele,“ opakoval pan Hyde poněkud chraptivým hlasem. „Kteří to jsou?“

„Jekyll, na příklad,“ řekl advokát.

„Ten vám nic neřekl,“ vykřikl Hyde hněvivě. „Nemyslíl jsem si, že byste mohl lhát!“

„Ale, ale, to není slušná řeč,“ řekl pan Utterson.

Druhý se divoce zasmál a v nejbližším okamžiku odemkl s neobyčejnou rychlostí dveře a zmizel v domě.

Advokát, když ho pan Hyde tak opustil, stál chvíli zmaten. Pak se dal pomalu ulicí nahoru, zastavuje se při každém druhém kroku, klada ruku na čelo v největším zmatku. Problém, o němž při chůzi přemýšlel, patřil mezi ty, jež se zřídka rozřeší. Pan Hyde byl bledý a zakrslý a činil dojem mrzáka bez patrného vnějšího znetvoření. Měl nepřijemný úsměv a choval se k advokátovi s takovou vražednou směsí bázlivosti a smělosti a mluvil zastřeným šepavým a poněkud zlomeným hlasem. Vše to svědčilo proti němu, ale nedovedlo to přece vysvětliti odpor, hnus a bázeň, kterou pan Utterson před ním choval.

„V lom imisí býti něco jiného,“ řekl si sám k sobě. „V tom je cos více, jen kdybych pro to dovedl naléztí jméno. Bůh mi odpusť, ten muž nevypadá ani jako ělověk. Je v něm něco troglodytického. Nebo je to stará báje od dra Fella? Či je to pouhé záření zlého ducha, jenž tak pokazil pozemskou schránku toho člověka? To to asi bude. Chudák starý Harry Jekyll, poznamenal-li koho ďábel, tak je to jistě tento muž.“

Za rohem uličky byl blok starobylých pěkných domů, nyní už většinou sešlých a pronajatých lidem různého druhu a zaměstnání: ryjcům map, architektům, pokoutním advokátům a agentům pochybných podniků. Jeden dům, druhý od rohu, byl dosud zcela obydlen a u jeho hlavních dveří, jež nesly známku bohatství a přepychu, se pan Utterson zastavil a zaklepal. Slušně oděný starší sluha otevřel dveře.

„Je pan Jekyll doma?“ zeptal se advokát.

„Podívám se, pane Uttersone,“ pravil Poole, pouštěje za řeči hosta do velké a nízké útulné síně, vytápěné jasným otevřeným ohněm a opatřené skvostným dubovým nábytkem.

„Počkáte zde u krbu, pane, či mám vám posvítiti do jídelny?“ pravil sluha.

12 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

„Děkuji vám, počkám zde,“ odvětil advokát a přistoupiv ke krbu, opřel se o zábradlí. Tato halla, v níž byl nyní samotný, byla oblíbeným místem jeho přítele lékaře a Utterson sám mluvil o ní jako o nejpříjemnějším pokoji v celém Londýně. Ale i tu bylo mu ten večer tíživě, jakoby ho mrazilo, což se mu zřídka stávalo. Vzpomínka na Hydovu tvář ho tak tlačila, až se cítil unaven životem. V plápolu ohně viděl výhruzná znamení a v šerých koutech při stropě rozlehlé místnosti viděl vyvstávající přízraky. Oddechl si při návratu Poolově tak, že se za to až zastyděl. Poole mu oznámil, že Dr. Jekyll odešel.

„Viděl jsem, jak pan Hyde vešel do domu dveřmi staré pitevny,“ řekl pan Utterson. „Je to v pořádku, když Dr. Jekyll není doma?“

„Docela v pořádku, pane Uttersone, vždyť pan Hyde má klíč,“ odvětil sluha.

„Zdá se, že váš pán přespříliš tomu mladému muži důvěřuje, Poole,“ pokračoval advokát zamýšleně.

„Ano, pane, skutečně je tomu tak,“ řekl Poole. „Všichni máme nařízeno ho poslouchati.“

„Myslím však, že jsem se tu ještě s panem Hydem nesetkal,“ řekl Utterson.

„Ovšem že nikoliv, pane, nikdy tu neobědvá,“ odvětil sluha. „Vídáváme ho na této straně domu ostatně jen zřídka, protože nejčastěji přichází a odchází laboratoři.“

„Tak dohrou noc, Poole.“

„Dobrou noc, pane Uttersone.“

A advokát odcházel k domovu s velmi těžkým srdcem.

„Ubohý Henry Jekyll,“ myslil si v duchu. „Ten je v pěkné kaši. Byl divoch, když byl mlád, což ovšem už je dávno, ale zákon boží nezná omezovačích paragrafů. Ano, tak tomu bude. Duch nějakého starého hříchu, rakovina nějakého utajeného přečinu a trest tu přichází pede claudu, když po letech paměť byla již zapoměla a sebeláska tu vinu dávno odpustila.“

Pod vlivem této myšlenky prošel advokát celou svou minulostí, prohledáváje všechny kouty své paměti, zda nevyskočí nějaký čertík z pouzdra, nějaký starý hřích.

Jeho minulost byla beze poskvrny a málokdo mohl čisti listy uplynulého života s menšími obavami než on. Když však tak o tom přemítal, cítil, že se přece jen dopustil různých činů a zahanbovala ho pouhá vzpomínka na ně. Na druhé

straně však hrdě si uvědomoval, jak blízko byl mnohým zlým činům a jak odolal pokušení. A pak, vrátiv se k předmětu, kterým se dříve zaměstnával, byl naplněn jiskrou naděje. „Tento pan Hyde,“ pomyslí si, „musí mít také nějaké tajemství a budou to jistě zlé činy, to člověk vidí, jen když se na něho podívá. Je jenom třeba na ně přijít. A u srovnání s nimi ty nejčernější činy ubohého Jekylla budou zářiti jako slunce. Ne, takhle to dál nejde. Jde po mně mráz, když si pomyslím, že tento tvor se jako zloděj příkrádá k Henryho posteli. Chudák Henry, to musí být probuzení!“

„Ale je to také nebezpečné,“ pokračoval pan Utterson ve svých myšlenkách, „neboť kdyby ten Hyde věděl o testamentu, mohl by dostat chuť na dědictví. Ne, ne, musím se do toho vložit — jen aby mi to Jekyll dovolil,“ a dodal sám k sobě po chvíli „jen aby mi to Jekyll dovolil“.

A ještě jednou spatřil svým duševním zrakem podivná ustanovení poslední vůle.

III.

DRR JEKYLLOVI SE VEDE ZCELA DOBRĚ

Šťastnou náhodou pozval doktor za čtrnáct dní pět nebo šest svých starých přátel k obědu. Byli to všichni vzdělaní a počestní lidé a znalci dobrého vína. Pan Utterson to zařídil tak, aby tam zůstal ještě po odchodu ostatních sám. Nebylo to nic nového, neboť se to stalo již mnohokrát. Když měli Uttersona někde rádi, měli ho rádi upřímně. Hostitelé zdržovali tohoto suchého právníka, když už ostatní lehkomyšlní a veselí hosté odcházeli, neboť rádi chvílku poseděli v jeho nevtíravé společnosti, která vyčistila v jakémsi bohatém tichu mysl po takovém návalu zábavy. Ani doktor Jekyll nebyl výjimkou z tohoto pravidla. A jak tu tak seděl u ohně — velký, dohře stavěný padesátník, hladkého obličejce snad s nádechem jakési plachosti, v níž zračila se inteligence a dobrota — mohli jste poznati dle jeho vzezření, že choval k panu Uttersonovi upřímnou a vřelou náklonnost.

„Dávno jsem již s vámi chtěl mluvit, Jekyllle,“ počal Utterson. „Pamatujete se ještě na svou poslední vůli?“

Bedlivý pozorovatel byl by si všiml, že tento předmět nebyl oslovenému po chuti. Ale doktor se přes něj přenesl vesele.

„Ubohý Uttersone,“ pravil, „máte to neštěstí s takovým klientem. Ještě jsem neviděl nikoho tak zarmouceného jako vás, nad mou závětí, leda toho krátkozrakého pedanta Lanyona nad mým vědeckým kacířstvím, jak on tomu říká. A já vím, že je to dobrý brach — nemusíte se mračit — výtečný chlapík a rád bych se s ním častěji stýkal, ale přesto vše je takový zaostalý pedant a protivný nevědomec. V nikom jsem se tak nezklamal jako v Lanyonovi.“

„Vy víte, že jsem s ní nikdy nesouhlasil,“ pokračoval Utterson, nevsímaje si vůbec nového námětu.

„S mou závětí? Ovšem, že to vím,“ pravil doktor poněkud ostře. „Vždyť jste mi to řekl.“

16 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

„Ano, a říkám vám to znova,“ pokračoval právník. „Dozvěděl jsem se o mladém Hydovi.“

Hezký obličej doktora Jekylla velmi zbledl a oči mu zčernaly.

„Nechci o tom nic vědět,“ pravil, „řekli jsme si přece, že o této věci nebudeme mluvit.“

„Avšak to, co jsem slyšel, bylo strašné,“ pravil Utterson.

„Na tom nezáleží. Vy nepochopíte moje postavení,“ odvětil doktor poněkud nesouvisle. „Jsem v trapné situaci, Uttersone. Moje postavení je velmi podivné, skutečně velmi podivné. Je to taková věc, která se zbytečným hovorem nedá spravit.“

„Podívejte se, Jekyllu, vy mne přece znáte a víte, že jsem člověk, jemuž je možno důvěřovali. Svěřte se mi upřímně a já vám slibuji, že vám z toho pomohu.“

„Můj drahý Uttersone, je to od vás skutečně velmi pěkné, neobyčejně pěkné a já ani nevím, jak bych vám poděkoval. Úplně vám věřím a důvěřuji vám více než komukoliv jinému, ba i víc než sám sobě, ale není to to, co si myslíte, není to tak zlé. Abych vaše dobré srdce uklidnil, řeknu vám, že se mohu kdykoliv ihned zbavit pana Hyda. Dávám vám na to ruku a znovu vám děkuji a snad bych ještě dodal, Uttersone, že doufám, že to vezmete přátelsky a že necháte tuto soukromou věc spát.“

Utterson chvilku přemýšlel, dívaje se do ohně.

„Nepochybuji, že máte pravdu,“ pravil nakonec, vstávaje.

„Nu, když jsme se opět této věci dotkli, a jak doufám naposled, chtěl bych vám ještě něco říci. Zajímám se vskutku neobyčejně o ubohého Hyda. Víím, že jste ho viděl, říkal mi to, a obávám se, že byl hrubý. Ale vskutku mám velmi veliký zájem o toho mladého muže a kdyby se se mnou něco stalo, Uttersone, slibte mi, že budete držet s ním a že ho uvedete do jeho práv. Víím, že byste tak učinil, kdybyste všechno věděl. Ale zbavíte mne velikého břemene, když mi to slíbíte.“

„Nemohu říci, že bych ho měl rád,“ zabručel právník.

„To na vás nechci,“ prosil Jekyll, klada mu ruku na rameno, „chci jen spravedlnost a prosím vás, uhyste mu pro mne pomáhal, až už tu jednou nebudu.“

Utterson těžce vzdychl.

„Budiž,“ pravil, „slibuji vám to.“

IV.

VRAŽDA NA SIRU DANVERSU CAREWOVI

Asi o rok později v měsíci říjnu 18 . . byl Londýn vzrušen zločinem, spáchaným se zvláštní ukrutností a který byl tím význačnější, že jeho obětí byla osobnost ze vznešené rodiny. Podrobností bylo málo, ale překvapující. Služka, jež byla sama v domě nedaleko řeky, ubírala se do svého pokoje v hořejším poschodí na lože asi kolem jedenácté hodiny. Ačkoliv k ránu bývá mlha, byla náhodou v té chvíli noc bez mraků a ulice, do níž bylo z dívčiny jizby viděti, skvěle úplňkem ozářena. Zdá se, že dívka byla poněkud romanticky založena, neboť usedla na svůj kufr, který stál zrovna pod oknem a začala snít. Ještě nikdy (jak se slzami v očích vypravovala), se necítila býti tak usmířena se všemi lidmi a nikdy tak dobře o světě nemyslela. Jak tak seděla, zpozorovala staršího, hezkého pána s bílými vlasy, jak kráčel ulicí a proti němu šel jiný, velmi malý pán, jemuž zprvu nevěnovala žádné pozornosti. Když se setkali (to služka viděla), uklonil se starší a oslovil druhého velice zdvořile. Nezdálo se jí, že by příčina jeho oslovení se týkala něčeho důležitého, ale podle všeho se ptal na cestu. Jeho obličej byl ozářen měsícem a dívka se dívala na něj se zalíbením, neboť se zdálo, že vydechuje takovou nevinnou starosvětskou dobrotu, ač v něm byla jakási hrdost, pocházející ze zasloužené sebeúcty. Pak její oči zabloudily k druhému pánovi a tu byla překvapena, neboť v něm poznala pana Hyda, který byl jednou u jejího pána a velmi se jí nelíbil. Pan Hyde měl v ruce těžkou hůl, s níž si pohrával a nic neodpovídal, naslouchaje zřejmě se špatně tajenou netrpělivostí. Pak se najednou rozlétl, dupal nohou a mával holí jako šílenec. Starý pán ustoupil o krok zpátky a tvářil se velice překvapeně. Tu po něm skočil pan Hyde a srazil ho holí k zemi. A v nejbližším okamžiku přímo s opičí zuřivostí dupal po své oběti a mlátil ji holí tak, až bylo zřetelně slyšeli praskání kostí a mrtvola se převalovala po ulici. Hrůzou nad tím dívka omdlela.

Byly právě dvě hodiny, když přišla k sobě a zavolala policii. Vrah již dávno mizel, ale jeho oběť ležela uprostřed ulice děsně zohavena. Hůl, jíž byl zločin

18 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

spáchán, byla v půli tou šílenou ukrutností zlomena, ačkoliv byla z nějakého vzácného, těžkého a tvrdého dřeva. Jedna roztráštěná její polovice zapadla do nedaleké stoky, druhou bezpochyby vrah odnesl. U oběti byly nalezeny peněženka a zlaté hodinky, ale žádná navštívenka nebo papíry, s výjimkou zapečetěné obálky, jež nesla jméno a adresu pana Uttersona.

Ráno ji přinesli k advokátovi, dříve ještě než vstal z postele a sotvaže ji uviděl a uslyšel, za jakých okolností byla nalezena, zvolal: „Neřeknu nic, dokud nevidím mrtvolu. To muže býti velice povážlivé. Počkejte laskavě, než se obléknu.“ A s toužou vážnou tváří spěšně posídal a odebral se na policejní stanici, kam byla mrtvola zatím přenesena. Sotvaže vstoupil do místnosti, potřásl hlavou.

„Ano,“ pravil, „poznávám ho. Bohužel je to Sir Danvers Carew.“

„Probůh, pane!“ vykřikl úředník. „To není možné!“ Ale ihned mu oči zazářily ctižádostí odborníka, jemuž se dostane velký případ do rukou. „To způsobí velký poplach,“ pravil. „Myslím, že byste nás snad mohl uvést na stopu.“

Pak krátce vypravoval, co vidělo děvce a ukázal mu přeraženou hůl.

Pan Utterson se při jménu Hydově zarazil, ale když mu ukázali hůl, nemohl již více pochybovati, neboť poznal, ač byla rozbita a roztráštěna, že je to hůl, kterou on sám před mnoha lety Henrymu Jekyllovi daroval.

„Je ten pan Hyde malé postavy?“ zeptal se Utterson úředníka.

„Velmi malé postavy a zvláště odporné tváře, jak alespoň řeklo to děvce,“ odvětil úředník.

Pan Utterson chvíli uvažoval a pak řekl: „Chcete-li jeti se mnou, myslím, že vás dovezu k jeho bytu.“

Bylo asi k deváté a v ulici byly ještě stopy první podzimní mlhy. Hnědé mraky se válely po obloze a vítr je proháněl sem a tam, trhaje je na kusy. Jak kočár páně Uttersonův projížděl z ulice do ulice, měnilo se osvětlení až k úplnému soumraku, jako by nastával večer. Chvillemi byla obloha temně hnědá a chvillemi roztrhnutými mraky problesklo ostré denní světlo, ozařujíc podivně přírodu. Soho je čtvrt dost nepěkná, která v tomto měnivém osvětlení vypadala ještě hůře. Lampy se tam zhasínají jen, aby byly opět znovu rozsvíceny k těžkému zápasu s věčným šerem. Počestný advokát byl naplněn pochmurnými myšlenkami a když se podíval na svého společníka, popadla ho hrůza ze zákona a z jeho úředníků, která se časem zmocňuje i těch nejlepších lidí. Když se vůz přiblížil k místu určení, zvedla se poněkud mlha a objevila se špinavá ulice s

kořalnou a bídnou hospodou, s krámkem, kde se prodávaly noviny a s hromadou roztrhaných dětí ve dveřích a ženami různých národností, které pospíchaly vypít si ranní skleničku. V nejbližším okamžiku zase mlha spadla a zakryla toto padoušské prostředí. To byl tedy domov miláčka Henry Jekylla, muže, který měl zdědit čtvrt milionu liber šterlinků.

Otevřela jim stará žena s tváří žlutou jako kost a bílými vlasy. Měla zlou, potměšilou tvář, ale jinak vybrané způsoby. Ano, pan Hyde tu bydlí, ale není doma. V noci přišel velmi pozdě a odešel sotva za hodinu. Nic divného to není, má nepravidelné způsoby a je často pryč. Na příklad až do dneška ho opět dva měsíce neviděla.

„Dobrá, dobrá, podíváme se tedy na jeho byt, pravil advokát, a když žena prohlásila, že je to nemožné, dodal: „Musím vám říci, že tento pán je inspektor Newcomen ze Scotland Yardu.“

Záblesk ohavné radosti objevil se na ženě tváři.

„Ah,“ pravila, „copak provedl?“

Pan Utterson a inspektor se na sebe podívali.

„Zdá se, že se netěší zvláště velké oblibě,“ poznamenal policista. „A nyní, dobrá ženo, dovolíte mně a tomuto pánovi, abychom se zde trochu porozhlédli.“

V celém domě, který jinak až na obydlí staré ženy byl prázdný, užíval pan Hyde jen několik místností, ale ty byly zařízeny s přepychem a vybraným vkusem. Špižirna byla naplněna vínem, přibory byly stříbrné a stolní prádlo elegantní. Na zdi visel pěkný obraz, podle Uttersonova domnění dar Henryho Jekylla, který byl znalcem obrazů. Koberců bylo mnoho a příjemných barev. V tomto okamžiku však bylo vidět, že místnosti byly nenávnno ve spěchu vyplněny. Šaty ležely na podlaze s obrácenými kapsami, zásuvky byly vytažené a u krbu ležela hromádka šedého popele po spálených papírech. Z těchto zbytků vyhrabal inspektor hřbet šekové knížky zelené barvy, jenž odolal ohni. Za dveřmi se našla druhá polovina hole a při těchto objevech policista zářil. Návštěva v bance, kde měl vrah uloženo několik tisíc anglických liber, doplnila jeho uspokojení.

„Můžete se spolehnouti, pane,“ pravil k panu Uttersonovi, „že ho mám v ruce. Musil ztratit hlavu, jinak by byl nezapomněl hůl a zejména by nespálil šekovou knížku. Vždyť peníze znamenají pro něho život. Nepotřebujeme dělat nic jiného, než počkat na něho v bance a vydati zatykač.“

20 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

To však nebylo snadné, protože pan Hyde měl málo známých, ba dokonce i pán oné služky ho viděl jen dvakrát. Nebylo možno objeviti jeho rodinu. Fotografován nikdy nebyl a těch několik lidí, kteří ho viděli, popisovali ho, jak to bývá, každý jinak. Jen v jedné věci se všichni shodovali, a to v pocitu, který každý z nich měl, že Hyde je nějakým záhadným způsobem zmrzačen, ačkoliv ono zmrzačení není vidět.

V.

PŘÍHODA S DOPISEM

Bylo pozdě odpoledne, když přišel pan Utterson ke dveřím doktora Jekylla. Byl vpuštěn Poolem a veden kuchyňskými místnostmi přes dvůr, jenž kdysi býval zahradou, k budově zvané laboratoří nebo pitevnou. Doktor koupil ten dům od dědiců proslaveného chirurga a změnil účel budovy proto, že měl více v oblíbenosti chemii než anatomii. Advokát byl do této části přítelova obydlí uveden po prvé. Pozoroval proto zvědavě špinavou a omšenu budovu bez oken a měl divný a nepříjemný pocit, když procházel kruhovou síní, v níž se kdysi tísnili dychtiví studenti a jež nyní tu byla pustá a mlčelivá. Na stolech bylo plno chemických přístrojů, podlaha byla poseta balící slámou a ležely tu v nepořádku koše. Mlhavou kupolí padalo šeré světlo. Na zadním konci místnosti vedla řada schodů ke dveřím zakrytým červenou látkou. Těmito dveřmi byl pan Utterson konečně vpuštěn do doktorova kabinetu.

Lékařův kabinet byl naplněn zasklenými skříněmi a byl tam také pracovní stůl a otáčivé zrcadlo. Tři zaprášená okna se železnými mřížemi vedla na dvůr. V krbu planul oheň a na krbové římsce svítila lampa, neboť i v domech se již počala ukládati hustá mlha. A tu těsně u krbu seděl doktor Jekyll, vypadaje na smrt nemocen. Ani nepovstal, aby uvítal svého návštěvníka, ale vztáhl k němu ruku a vítal ho divně změněným hlasem.

„Slyšel jste ty noviny?“ řekl pan Utterson, jakmile Poole odešel.

Doktor se zachvěl.

„Vykríkovali je na náměstí,“ pravil, „slyšel jsem je až v jídelně“.

„Chtěl bych k tomu něco říci,“ pravil právník. „Carew byl můj klient, ale vy jste jím také a tak bych rád věděl, na čem jsem. Snad jste nebyl tak šílený, abyste toliho člověka ukryval?“

„Uttersoue, přísahám,“ zvolal doktor, „že se už na toho člověka nikdy více nepodívám! Zavazuji se vám svou ctí, že jsem s ním na tomto světě hotov. Všemmu je konec. A pak on opravdu mé pomoci nepotřebuje. Vy ho tak neznáte

22 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

jako já a pravím vám, že je v bezpečí, úplně v bezpečí. Vzpomeňte si na má slova, že už nikdo o něm více neuslyší.“

Advokát naslouchal zachmuřen, nelíbilo se mu horečné chování přítelevo.

„Zdá se, že jste si jím hodně jist,“ pravil, „a přál bych si k vůli vám, abyste měl pravdu. Přejde-li to k soudu, bude při tom patrně i vaše jméno.“

„Jsem si zcela jist,“ odvětil Jekyll, „a mám pro to důvody, jež však nemohu nikomu sdělit. Ale v jedné věci byste mi mohl poradit. Mám — dostal jsem psaní a jsem na rozpacích, zda je mám ukázat policii. Svěřil bych je nejraději vám, Uttersone, protože vy to dobře uvážíte, jak vím. Mám ve vás velkou důvěru.“

„Patrně se bojíte, že by to psaní mohlo věsti k jeho vypátrání?“ ptal se advokát.

„Ne,“ odvětil druhý, „je mi jedno, co se stane s Hydem, s tím jsem hotov. Myslíl jsem jen na svou vlastní pověst, jež by touto hanebnou příhodou mohla být ohrožena.“

Utterson chvílku přemítal, byv překvapen přítelevou sobeckostí, ale také jí potěšen.

„Nu,“ pravil konečně, „ukážete mi ten dopis.“

Dopis byl psán podivným stojatým písmem a podepsán „Eduard Hyde“. Stručně v něm stálo, že dobrodinec pisatelův, doktor Jekyll, jemuž se byl tak nehodně odměnil za tisíce rádobrodiní, nemusí se obávat o jeho bezpečnost, jelikož má prostředky k útěku, aby se dostal zcela do bezpečí. Právníkovi se to psaní docela líbilo, neboť vrhalo lepší světlo na vzájemný poměr obou lidí a on si počal již činiti výčitky za svá minulé podezření.

„Máte obálku?“ ptal se.

„Spálil jsem ji,“ odvětil Jekyll, „aniž jsem si uvědomil, co dělám. Ale poštovní známka na ní nebyla. Psaní bylo doručeno poslem.“

„Mám si to psaní podržet a přemýšlet o něm?“ ptal se Utterson.

„Přeji si, abyste za mě úplně jednal,“ zněla odpověď, „neboť jsem ztratil důvěru v sama sebe.“

„Nu, dobrá, uvážím to,“ odvětil právník. „A ještě slovo. To vám Hyde diktoval ty podmínky závěti o vašem zmizení?“

Zdálo se, že doktora zachvacují mdloby, avšak sevřel pevně ústa a kývnul.

„Věděl jsem to,“ pravil Utterson, „chtěl vás zavraždit a jen tak tak jste vyvázl!“

„Ah, dostalo se mi ještě mnohem více,“ odvětil doktor, „dostalo se mi ponaučení. Oh, bože, Utterson, jakého ponaučení se mi to dostalo!“

A zakryl si na okamžik obličej rukama.

Když advokát odcházel, zastavil se ještě na slovíčko s Poolem.

„Mimochodem,“ pravil, „dnes sem doručil posel nějaké psaní. Jak vypadal?“

Ale Poole tvrdil, že rozhodně nic nepřišlo, jen pošta.

„A to ještě jenom cirkuláře,“ dodal.

Tato zpráva obnovila obavy advokátovy. Očividně se psaní dostalo do domu dveřmi laboratoře, ba možná, bylo napsáno v kabinetě. A je-li tomu tak, pak se o něm musí souditi zcela jinak a jednati s ním daleko opatrněji. Jak tak šel po ulici, křičeli roznašeči novin až do ochraptění: „Zvláštní vydání, hozná vražda člena parlamentu.“ To byla pohřební řeč nad jedním přítelem a klientem a advokát nemohl potlačit jisté obavy, že dobré jméno dobrého přítele bude strženo do víru skandálu.

Byl si vědom, že musí učiniti choulostivé rozhodnutí a jaký už byl, že sám v sobě věc přemílal, počal toužit po nějaké radě. Nechtěl, aby mu byla dána přímo, ale myslil si, že by ji mohl dosáhnouti oklikou.

Když se za chvíli ocitl doma, usedl poblíže krbu s panem Guestem, který byl jeho prvním písařem. Uprostřed mezi nimi na pěkně vypočtené vzdálenosti od ohně stála na stolečku láhev zvláštního starého vína, jež dlouho ležela ve tmách páně Uttersonova sklepu. Mlha tkvěla dosud nad jakoby utopeným městem a lampy mrkaly ve tmě jako žhavé uhlíky. V tom dýmu a kouři spadlých mraků valil se ruch a šum velkoměstského života jeho hlavními tepnami s hlukem mohutného vichru. Oheň však dělal pokoj veselým. V láhvi se již kyseliny dávno rozložily, královská barva časem zjemnila jako se to stává na malovaných oknech a žár parných podzimních odpolední z úbočí vinic byl připraven k uvolnění a rozeznání londýnských mlh.

Advokát pomalu roztával. Před málokterým mužem měl méně tajností než před panem Guestem a nikdy si nebyl jist, že jich zachoval tolik, kolik mnil zachovati. Guest býval obchodně často u doktora, znal Poole a jistě věděl i o důvěrných stycích mezi Hydem a Jekyllem. Pravděpodobně z toho vyvodil své závěry a snad tudíž bylo dobře mu dopis ukázat, což by možná přispělo k vyjasnění záhad. A pak, bylo třeba uvážiti, že Guest byl velký znalec písma a že ostatně tuto poradu bude považovati za krok přirozený a zdvořilý. Písař ostatně byl člověk uvážlivý, který mohl dáti dobrou radu. Krom toho se dalo soudit, že

24 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

tak podivný dokument nebude číst, aniž při tom pronese nějakou poznámku a podle té poznámky bude snad moci Utterson zaříditi své budoucí jednání.

„To je smutný případ s tím Sirem Danversem,“ začal advokát.

„Opravdu, pane, pobouřilo to také veřejnost,“ odvětil Guest. „Ten člověk ovšem musil být šílený.“

„Rád bych slyšel vaše mínění o té věci,“ řekl Utterson. „Mám tu listinu jím psanou, ale zůstane to mezi námi, neboť nevím, co s tím mám dělat. Je to rozhodně ošklivá věc. Ale tu to je a myslím, že vám to bude zcela po chuti, neboť je to vrahův rukopis.“

Guestovy oči zazářily a ihned počal vášnivě rukopis studovati.

„Nikoliv, pane,“ pravil, „šílený nebyl, ale rukopis je to velmi podivný.“

„Pisatel je ovšem také podivín,“ dodal advokát.

V tomto okamžiku vstoupil sluha s dopisem.

„To je od doktora Jekylla, pane?“ ptal se písař, pohlédnuv letmo na list. „Zdá se mi, že jsem poznal jeho písmo. Je to něco soukromého, pane Utterson?“

„Jenom pozvání k obědu. Jak, vy to chcete vidět?“ divil se advokát.

„Toliko na okamžik. Děkuje vám, pane,“ pravil písař a položil oba listy papíru vedle sobe a srovnával pečlivě jejich obsah.

„Děkuji pěkné, pane,“ pravil znovu, vraceje oba dopisy, „je to velmi zajímavý rukopis.“

Nastala chvíle ticha, za níž pan Utterson zápasil sám se sebou.

„Proč jste je porovnával, Gueste?“, ptal se náhle.

„Nu, pane,“ pravil písař, „je mezi nimi podivná podoba. Oba rukopisy jsou v mnohých bodech shodné, toliko sklon písma je různý.“

„To je podivné,“ pravil Utterson.

„Ano, jak pravíte, je to podivné,“ odvětil Guest.

„Nerad bych o tom dopisu mluvil,“ řekl pán.

„Ne,“ pane, pravil písař, „rozumím.“

Jakmile však byl pan Utterson večer sám, uzavřel dopis do své nedobytné pokladny, kdež od té doby odpočíval.

„Jakže,“ pomyslíl si, „Henry Jekyll padělá dopisy k vůli vrahovi!“

A krev mu stýdla v žilách.

VI.

POZORUHODNÁ PŘÍHODA DRA LANYONA

Čas ubíhal, tisíce liber byly vypsány jako odměna na dopadení vraha, neboť zavraždění Sira Danverse bylo považováno za urážku veřejnosti. Ale pan Hyde zmizel z obzoru policie, jakoby nikdy neexistoval. Bylo odhaleno ovšem mnoho věcí z jeho minulosti a to všechny velmi hanebné. Vypravovalo se o jeho ukrutné a tvrdé vášnivosti, a jeho neřestném životě, o jeho podivných společnících a o hanebnostech, jež naplnily jeho život. Ale ani slova o tom, kde se nyní zdržuje. Od toho okamžiku, kdy zrána po vraždě opustil dům v Soho, byl prostě jakoby vymazán z rejstříku života. A jak tak čas ubíhal, počal se pan Utterson zotavovati ze svého pobouření a uklidňoval se. Podle jeho mínění stála smrt Sira Danverse při nejmenším za zmizení Hydova.

Ted', když zlý vliv zmizel, počal také doktor Jekyll nový život. Nebyl již tak uzavřený, navázal opět přátelské styky se svými známými a stal se zase hostitelem i častým hostem. Dříve byl znám jako dobročinný člověk a nyní rozšířil svou dobročinnost také na náboženství. Byl velmi zaměstnán, pohyboval se hodně na čerstvém vzduchu a konal dohro. Jeho otevřený obličej zářil jakoby vnitřním uspokojením z té služby, kterou společnosti prokazoval. Déle než po dva měsíce žil doktor pokojným životem.

Osmého ledna obědval pan Utterson u doktora s malou společností. Byl tam také Lanyon a hostitel pohlížel s jednoho na druhého jako za těch starých dobrých časů, kdy všichni tři byli dobrými a nerozlučitelnými přáteli. Dne dvanáctého a opět čtrnáctého zůstaly však dveře před advokátem uzavřeny. Poole pravil, že „doktor se odebral do svých pokojů a nechce nikoho vidět“. Patnáctého se pokusil advokát znovu proniknouti k doktorovi, ale byl opět odmítnut. Jelikož si po dva měsíce zvykl vida ti doktora takřka denně, nesl těžce tento návrat k samotářství. Pátého dne si pozval Guesta k obědu a šestého dne se odebral sám k doktoru Lanyonovi.

Tam mu nebyl alespoň odepřen přístup, ale když vstoupil, byl zaražen

26 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

změnou, jež nastala ve vzevření doktorově. Rozsudek smrti byl zřetelně napsán na jeho tváři. Ten růžový muž byl zsinálý, jeho maso opadlo, zřejmě byl lysejší a starší. A přece ani tyto známky rychlého tělesného úpadku nepobouřily tak advokátovu mysl, jako pohled na oči lékařovy a jeho chování, jež zřetelně svědčilo o tom, že nějaká hluboká hrůza se zmocnila jeho mysli. Nebylo pravděpodobné, že by se doktor bál smrti, ačkoliv pan Utterson byl v pokušení ho z toho podezřívati.

„Ano,“ myslil si, „on jc lékař, musí znáti svůj stav a ví, že jeho dny jsou sečteny. A toto vědomí je patrně více, než může snést.“

Ale jakmile se pan Utterson zmínil o jeho špatném vzevření, prohlásil Dr. Lanyon jasně a velmi pevně, že ví, že je ztracen.

„Byla mi zasazena rána,“ pravil, „z níž se nevzpamatuji. Je to jen otázka několika týdnů. Nu, život byl příjemný a měl jsem ho rád, ano, přáteli, skutečně jsem ho míval rád. Nyní si však někdy myslívám, že kdybychom všechno znali, že bychom raději umírali.“

„Jekyll je také nemocen,“ poznamenal pan Utterson. „Viděl jste ho?“

Ale Lanyonův obličej se při tom změnil a on kynul odmítavě třesoucí se rukou.

„Nechci nic více slyšet o doktoru Jekylllovi,“ pravil hlasitým, ale nejistým hlasem. „S tou osobou jsem hotov a prosím vás, abyste mně ušetřil všech narážek a zmínek o někom, jehož považuji za mrtvého.“

„Nu, nu, nu,“ řekl konejšivě pan Utterson a dodal po delší přestávce: „Což, nemohl bych v tom nic učinit? My tři jsme byli přece staří přátelé, Lanyone, a teď přece již nebudeme vyhledávat jiných.“

„Nic se nedá dělat,“ odvětil Lanyon, „zeptej se ho sám.“

„Avšak on mne nechce přijmout,“ řekl advokát.

„To mne nijak nepřekvapuje,“ pravil Lany on. „Jednoho dne, Uttersone, až už tu nebudu, poznáš rub i líc této věci. Teď ti nemohu více říci. A zatím, chceš-li se mnou mluvit o něčem jiném, tak si sedni a zůstaň. Nemůžeš-li však se zdržet, abys o tom proklatém předmětu nemluvil, tak s pánembohem jdi, neboť já to nesnesu!“

Jakmile Utterson přišel domů, usedl a napsal Jekylllovi dopis, v němž si stěžoval, že není připuštěn do jeho domu a tázal se po příčině nešťastné roztržky s Lanyonem. Druhého dne dostal dlouhou odpověď, na některých místech velmi

patheticky založenou a na jiných tajemnou a neurčitou. Spor s Lanyonem se nedal urovnati.

„Nedávám vinu našemu starému příteli,“ psal Jekyll, „sdílím však jeho názor, že se již nemůžeme vícekrát setkati. Ode dneška hodlám trávit svůj život v úplné uzavřenosti a nesmíte být překvapen, ani pochybovati o mém přátelství, budou-li i před vámi nadále mé dveře zavřeny. Musíte mne nechat jít mou vlastní, temnou cestou. Přivola jsem na sebe nebezpečí trestu, o nichž vám zatím nemohu nic říci. Jsem-li velkým hříšníkem, jsem i velkým trpitelem. Nemyslí jsem, že ma zemi mohou býti taková utrpení a tak nelidské hrůzy. Vy pro mne, Uttersone, nemůžete učiniti nic, abyste ulehčil můj osud, než jednu věc a to jest, abyste ctil mé mlčení.“

Utterson byl krajně překvapen. Temný vliv

Hydův zmizel, doktor se vrátil k starým přátelům a k staré práci a ještě před týdnem byly tu smavé vyhlídky na bodré a ctihodné stáří. A nyní rázem přátelství, duševní klid a celý směr života jsou ztroskotány. Tak veliká a neočekávaná změna by ukazovala na šílenství. Ale vzhledem k Lanyonovu chování a k jeho poznámkám tu jistě byla nějaká hlubší příčina.

Asi za týden doktor Lanyon uleh, ale netrvalo to ani čtrnáct dní a zemřel. Večer po pohřbu, při němž byl velmi pohnut, Utterson zamkl dveře své pracovny, usedl při světle zádušné svíčky, vyjmul a položil před sebe obálku, nadepsanou rukou svého zesnulého přítele a také jím zapečetěnou.

„Soukromé : do rukou J. G. Uttersona samotného a kdyby zemřel přede mnou, budiž zničeno nečteno.“

Tak zněl emfatický nápis na obálce. Advokát se hrozil podívat se na obsah. „Včera jsem pohřbil jednoho přítele,“ myslil si, „což připraví-li mne toto o druhého?“ Ale pak, zavrhnuv tuto obavu jako zradu, rozlomil pečeť. Uvnitř však byla nová obálka, podobná zapečetěné a opatřena nadpisem:

„Nebudiž otevřeno až po smrti nebo zmizení doktora Henry Jekylla.“

Utterson nevěřil svým očím. Ano, i tu se mluvilo o zmizení. Tu jako v té bláznivé poslední vůli, kterou už dávno vrátil jejímu vlastníku, vracela se myšlenka „zmizení Henry Jekylla“. Ale v oné poslední vůli byla myšlenka na zmizení Henry Jekylla umístěna na hanebný návrh Hydův z důvodů jasných a hrozných. Co však mohla znamenati, vyřčena Lanyonem? Právnický pocítil velkou zvědavost a pokušení nedbati zákazu a zmocniti se naráz celého tajemství. Avšak čest povolání a úcta k mrtvému příteli mu to nedovolovaly.

28 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

A tak balíček odpočíval v nejzazším koutě jeho pokladny nedotknut.

Jiná věc je však zbavit se zvědavosti a jiná věc je ji přemoci. Lze pochybovati o tom, zda od té doby toužil Utterson stále tak živě po společnosti svého posledního přítele. Myslíval na něj s láskou, ale při tom nepokojně a s obavami. Také ho šel navštívit, ale skoro se mu ulehčilo, když nebyl přijat. V hloubi srdce dával přednost rozhovoru s Poolem venku na schodech, kde byl obklopen vzduchem a ruchem širého města, než připuštění do domu dobrovolného vězení a rozmluvě s tajemným poustevníkem. Ostatně Poole neměl věru žádných příjmných novinek. Zdálo se, že doktor se nyní uzavírá ještě více než kdy jindy do svého kabinetu nad laboratoří a často tam dokonce i spával. Byl sklíčen, velice tichý a nic nečetl. Zdálo se, že ho něco velmi tíží.

Utterson si tak navykl na neměnicí se obsah těchto zpráv, že pozvolna přestával tam docházeti.

VII.

PŘÍHODA U OKNA

V neděli, kdy byl pan Utterson na své obvyklé procházce s panem Enfieldem, stalo se, že je vedla cesta zase jednou tou známou uličkou. Když přišli před ony dveře, zastavili se oba, aby se na ně podívali.

„Nu,“ řekl pan Enfield, „ta historie je konečně u konce. Neuvidíme nikdy více pana Hyda.“

„Doufám, že nikoli, pravil pan Utterson. „ Vypravoval jsem vám již, že jsem ho jednou viděl a že sdílím váš náhled o jeho odpornosti?“

„Člověk se na něho nemohl podívat, aby necítil odpor,“ řekl pan Enfield. „A mimochodem řečeno, že jakého osla jste mne to musel považovati, že jsem nevěděl, že jest toto zadní vchod k doktoru Jekyllovi. Bylo to částečně vaší vinou, že jsem na to přišel.“

„Tak jste na to přece přišel, ano?“ řekl Utterson.

„Když je tomu tak, vejdemo do dvora a podíváme se po oknech. Abych vám řekl pravdu, mám starost o nebohého doktora Jekylla i tu venku a cítím, jak by mu pomohla přítelova přítomnost.“

Dvůr byl velice chladný a trochu zamlžený, naplněn předčasně šerem, ač nebe vysoko nad nimi zářilo slunečním jasem. Prostřední ze tří oken bylo napolo otevřeno a těsně za ním spatřil Utterson seděti doktora Jekylla jako nějakého zoufalého vězně s nekonečně truchlivou tváří.

„Jakže, Jekyll!“ zvolal. „Doufám, že se vám vede lépe?“

„Jsem na tom špatně, Uttersone,“ odvětil doktor ponuře, „velice špatně. Nebude to už se mnou dlouho trvat, chvála bohu.“

„Zavíráte se mnoho doma,“ děl advokát. „Máte chodit trochu ven a rozproudit si trochu krev, jako pan Enfield a já. (To je můj synovec — pan Enfield — doktor Jekyll —.) Pojd'te, vezměte si klobouk a trochu se s námi proběhněte.“

„Jste příliš laskav,“ vzdychl doktor. „Šel bych velmi rád, ale ne, ne, ne, ne,

30 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

to je zcela nemožné, neodvážím se. Ale opravdu, Uttersone, jsem velmi rád, že vás vidím, je to pro mne velkým potěšením a poprosil bych vás a pana Enfielda, abyste šli nahoru, ale toto místo se k tomu opravdu nehodí.“

„Nuže, tak tedy,“ řekl advokát dobrácky, „bude nejlépe, zůstaneme-li státi zde dole a takto si s vámi pohovoříme.“

„Chtěl jsem vám to právě navrhnouti,“ odvětil doktor s úsměvem. Ale sotvaže tato slova byla vyslovena, zmizel úsměv s jeho tváře a byl nahrazen výrazem tak strašlivé hrůzy a zoufalosti, že oběma pánům stýdla krev v žilách. Zahlédli to jen mžikem, neboť okno bylo ihned spuštěno, ale ten mžik dostačil a oba, obrátíce se, opustili dvůr beze slova. A beze slova přešli uličkou do sousední hlavní třídy, kde i v neděli neustával ruch života. Teprve potom obrátil se pan Utterson a pohlédl na svého přítele. Oba byli bledí a hrůza byla v jejich srdcích.

„Bůh nám odpusť, bůh nám odpusť,“ řekl pan Utterson.

Ale pan Enfield kývnul jen velmi vážně hlavou a znovu kráčel mlčky dále.

VIII.

POSLEDNÍ NOC

Pan Utterson, sedě jednoho večera u krbu, byl překvapen návštěvou Poolovou.

„Pro pána krále, Poole, co vás sem přivádí?“ zvolal a pak pohlédnuv na něho znova, dodal: „Co se stalo? Je snad doktor nemocen?“

„Pane Uttersone,“ odvětil sluha, „u nás není něco v pořádku.“

„Sedněte si a zde máte sklenici vína,“ pobízel advokát. „Jenom nepospíchejte a povězte mi hezky obšírně, co máte na srdci.“

„Znáte doktorovo chování, pane,“ počal Poole, „a víte jak se uzavírá. Nu, je znovu uzavřen ve svém kabinetě a to se mi nelíbí. Mám to k smrti nerad. Pane Uttersone, já se toho bojím.“

„Nu, můj hochu, vyslovte se zřetelně. Čeho byste se bál?“

„Žiji ve strachu skoro po celý týden,“ odvětil sluha, zarputile si nevšímaje otázky, „a nemohu to déle snést.“

Vzezření toho muže mluvilo ještě jasněji než jeho slova a když promluvil po prvé o své hrůze, nepohlédl advokátovi ani jednou do obličeje. A teď seděl s nedotknutou sklenicí vína na koleně, upíraje oči do kouta podlahy.

„Už toho déle nesnesu/4 opakoval.

„Nu, nu,“ řekl advokát, „vidím, Poole, že máte k tomu asi nějaký důvod a že se zde děje něco vážného. Povězte mi, co to je.“

„Myslím, že je zde nějaká falešná hra,“ řekl Poole chraptivě.

„Falešná hra,“ zvolal advokát poněkud ustrašen. „Co za falešnou hru? Co tím, člověče, míníte?“

„Neodvažuji se vám to říci, pane,“ zněla odpověď, „ale nešel hyste se mnou, pane, a nepodíval se sám?“

Místo odpovědi pan Utterson vstal a vzal klobouk a plášť. S údivem si všiml, jak veliké ulehčení se zračilo na tváři sluhově a s nemenším údivem pozoroval, že sluha postavil sklenici s vínem na stůl, aniž se ho dotkl.

Byla divoká, chladná noc březnová, s bledým měsícem, jakoby větrem

32 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

překocným a po obloze se honily kusy mraků. Vítr vhněl krev do tváří, čině hovor nesnadným. Zdálo se, že s ulic vymetl nadobro všechny chodce, neboť panu Uttersonovi nepřipadala nikdy tato část Londýna tak opuštěnou. Přál si, aby tomu bylo jinak. Ještě nikdy ve svém životě netoužil tak všele, aby viděl a dotýkal se svých bližních. Náměstí bylo plno větru a prachu a slabé stromy v zahradě šlehaly sebou o hradbu. Poole, který celou cestou šel o krok nebo dva napřed, zastavil se uprostřed náměstí a přes štiplavý vítr sejmul klobouk a utíral si čelo červeným kapesníkem. Ale jakkoli celou cestu pospíchal, nebyl to pot únavy, který si utíral, nýbrž pot jakési dusivé úzkosti, neboť tvář jeho byla bledá a hlas drsný a zlomený.

„Nu, pane,“ řekl, „zde jsme a dej Bůh, aby se nestalo nic zlého.“

„Amen, Poole,“ řekl advokát.

Sluha zaklepal zvláštním způsobem, dveře se pootevřely a z vnitřku se ozval hlas: „Jste to vy, Pode?“

„Vše v pořádku,“ řekl Poole, „otevřete!“

Síň, do níž vešli, byla jasně osvětlena. V krbu plápolal velký oheň a kolem něho tísnilo se všechno služebnictvo, muži i ženy, jako stádo ovcí. Když služka spatřila pana Uttersona, vypukla v hysterický vzlykot a kuchařka vykřikla:

„Zaplať pánbůh, to je pan Utterson!“ a běžela k němu, jako by ho chtěla objímat.

„Co to, co to, že jste všichni zde?“ řekl advokát nevrle. „To není v pořádku a pán z vás bude mít malou radost.“

„Všichni se bojí,“ děl Poole.

Následovalo hrobové ticho. Žádný se neozval, jenom služka počala hlasitě plakat.

„Bud' zticha!“ zvolal Poole s takovým ukrutným přízvukem, že svědčil o pobouření jeho vlastních nervů. Opravdu, když děvče se dalo do pláče, všichni sebou trhli a obrátili se k vnitřním dveřím s tvářemi plnými hrozného očekávání.

„A teď,“ řekl Poole kc kuchtíkovi, „podej mi svíčku a my už tomu přijdeme na kloub.“

A pak, poprosiv pana Uttersona, aby ho následoval, vedl ho dozadu k zahradě.

„Tak, pane, jděte hodně potichu, jak jen to je možné. Chci, abyste slyšel, ale aby nebylo slyšet vás. A poslyšte, pane, kdyby vás snad volal dovnitř, tak nechodte.“

Nervy pana Uttersona při tomto neočekávaném vyzvání zachvěly se tak, že málem ztratil rovnováhu, ale pak, sebrav všechnu odvalu, následoval sluhu do budovy laboratoře a pitevní síně s rozházenými košíky a lahvemi, ke schodům. Zde pokynul mu Poole, aby se zastavil a naslouchal. Sám pak postavil svíčku, vystoupil po schodech a zaklepal poněkud nejistou rukou na dveře kabinetu.

„Pan Utterson, pane, chce vás navštívit,“ zvolal a při tom kýval divoce advokátovi, aby bedlivě naslouchal.

„Řekni mu, že nemohu nikoho přijmouti,“ ozval se z vnitřku žalostný hlas.

„Děkuji vám, pane,“ řekl Poole s jakýmsi vítězoslavným tónem ve svém hlase. Vzal svíčku a vedl pana Uttersona zpátky přes dvůr do veliké kuchyně, kde oheň vyhasl a brouci lezli po podlaze.

„Pane,“ řekl, dívaje se panu Uttersonovi do očí, „byl to hlas mého pána?“

„Zdá se velice změněný,“ odvětil advokát celý блýdý.

„Změněný? Nu ano, zdá se tak,“ řekl sluha. „Což nejsem dvacet roků v domě svého pána, abych se dal oklamati jeho hlasem? Ne, pane, pán je zavražděn, byl zavražděn před osmi dny, kdy jsme ho slyšeli volat jméno boží. Bůh sám ví, kdo je na jeho místě a proč tam zůstává, pane Utterson!“

„To je skutečně divná příhoda, Poole,“ řekl pan Utterson, kousaje se do prstu, „opravdu je to divoký příběh. Předpokládám-li však, že je tomu tak, jak vy pravíte, že doktor Jekyll byl — nu — zavražděn, neumím si vyložit, proč tu vrah zůstává. To neodpovídá zdravému rozumu.“

„Vím, pane Uttersonc, že není snadné vás přesvědčiti,“ odvětil Poole, „ale já to přece dokážu. Po celý týden ten, kdo žije v kabinetě, volal ve dne, v noci po nějakém léku a nemohl ho dostat. Pán míval ve zvyku napsati svůj rozkaz na lístek papíru a položití ho na schody. V minulém týdnu byly na schodech stále lístky. Dveře byly při tom zavřeny a na schodech zanechané pokrmy propašoval ten uvnitř do místnosti, když se nikdo nedíval. Nu, pane, každého dne dvakráte i třikráte denně byly na schodech psané rozkazy a já jsem musil běhati do všech velkoobchodů chemikáliemi ve městě. Když jsem tu věc přinesl, byl tu hned jiný lístek, abych ji vrátil, poněvadž není čistá a přinesl ji od jiné firmy. Toho léku musí býti velmi nutná potřeba.“

„Máte některý z těch papírků?“ ptal se pan Utterson.

Poole sáhl do kapsy a vytáhl zmačkaný lístek, který advokát, přistoupiv blíže ke světlu, velmi bedlivě prohlížel. Lístek zněl takto: „Doktor Jekyll skládá svou

34 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

poklonu pánům Mawovým. Ujišťuje je, že poslední vzorek je nečistý a nehodí se vůbec k jeho účelům. V roce 18.. Dr. Jekyll koupil poněkud větší množství od pánů Mawových a prosí je, aby hledali s největší bedlivostí a zůstalo-li jim něco z té kvality, prosí o okamžité zaslání. Cena je věcí vedlejší. Jakou důležitost to má pro Dra Jekylla nelze ani vypsati.“

Až sem byl dopis dosti klidně psán, pak však náhlým trhnutím pera vybuchlo rozbouření pisatelovo: „Probůh, najděte mi něco z toho starého druhu.“

„To je podivný dopis,“ řekl pan Utterson. „Proč jste ho však otevřel?“ dodal zostra.

„Prodavač u Mawů se velmi rozzlobil a hodil mi ho do obličeje!“ odvětil Poole.

„To jest zcela určitě ruka doktorova, že ano?“ pokračoval advokát.

„Myslím, že je velmi podobná,“ řekl sluha poněkud zachmuřeně a pak dodal jiným hlasem: „Co však záleží na písmu! Já jsem viděl jeho!“

„Viděl jeho?“ opakoval pan Utterson. „Nu a —?“

„To je to!“ pravil Poole. „Bylo to takto: přišel jsem ze zahrady náhle do posluchárny. Zdá se, že vyklouzl, aby hledal ten svůj lék či co, neboť dveře u kabinetu byly otevřeny a on byl na druhém konci posluchárny, hrabaje se mezi koši. Když jsem vešel, vzhlédl, podivně vykřikl a utíkal po schodech do kabinetu. Viděl jsem ho jen minutku, ale vlasy mi stály na hlavě jako hřebíky. Pane, byl-li to můj pán, proč měl na obličeji masku? Byl-li to můj pán, proč vykřikl a zapištěl jako krysa a ode mne utekl? Sloužil jsem mu dosti dlouho a pak ...“

Muž umlkl a zastřel si rukou tvář.

„To jsou všechno velmi podivné věci,“ pravil pan Utterson, „zdá se mi vsak, že přece v tom trochu svítá. Váš pán, Poole, trpí patrně jednou z těch nemocí, jež nejen mučí, avšak i znetvořují nemocného. Tím bych si vykládal změnu jeho hlasu, tu masku a vyhýbání se přátelům a také tu horlivost najiti onen lék, od něž ubožák očekává své uzdravení — bůh dejž, aby nebyl zklamán. Víím, že toto moje vysvětlení, Poole, je dosti smutné a na první pohled zaráží, ale je jinak jasné a přirozené, vysvětluje souvislost všech věcí a zbavuje nás zbytečného strachu.“

„Pane,“ řekl sluha, velmi hled, „to však nebyl můj pán, to víím zcela určitě. Můj pán“ — při tom se ohlédl a mluvil pak již jenom šeptem — „jest vysoké, pěkně rostlé postavy a tohle byl pouhý trpaslík.“

Utterson pokoušel se odporovati.

„Ó, pane,“ zvolal Poole, „což myslíte, že po dvaceti letech služby nepoznám svého pána? Nikoliv, pane, ten člověk s maskou, to nebyl doktor Jekyll — bůh sám ví, kdo to byl, ale doktor Jekyll to nebyl a já proto pevně věřím, že zde byla spáchána vražda.“

„Poole,“ podotkl advokát, „tvrdíte to tak rozhodně, že mám za to, že je mou povinností věc přesně zjistit. Rád bych sice šetřil přání vašeho pána, který nechtěl, aby ho někdo navštěvoval a ačkoliv krom toho myslím, že vzhledem k tomu listu lze považovati za jisté, že je ještě na živu, tak přece jenom je asi mou povinností vyломit tyto dveře.“

„Ah, pane Uttersone, to je řeč!“ vykřikl sluha.

„Teď je ovšem další otázka,“ pokračoval pan Utterson, „kdo to vykoná?“

„Nu, vy a já, pane,“ odvětil neohroženě sluha.

„To je velice dobře řečeno,“ pravil advokát, „a ať to dopadne jakkoliv, mám za svou povinnost, abyste vy tím neutrpěl škodu.“

„V laboratoři je sekera,“ pravil Poole, „a vy si můžete vžiti kuchyňský pohrabáč.“

Advokát potěžkal tento velký předmět a řekl zamýšleně: „Víte-liž, Poole, že vy i já se vydáme do jistého nebezpečí?“

„To je možné, pane,“ pravil sluha.

„Dobrá, budeme k sobě nyní upřímní. Oba dva si myslíme o věci více, než jsme řekli. Řekněme si to tedy naplno. Poznal jste tu maskovanou postavu?“

„Nu, vše se sběhlo tak rychle, že bych na to nechtěl přísahat,“ zněla odpověď sluhova. „Ale co myslíte, byl to pan Hyde nebo ne? Já si myslím, že to byl on. Víte, byl právě asi tak veliký, měl také takové rychlé pohyby jako on. A kdo pak jiný by se sem dostal dveřmi laboratoře? Pamatujete se, pane, že v den oné vraždy měl ještě klíč u sebe? Ale to ještě není vše. Nevím, zda jste se, pane Uttersone, někdy s tím Hydem setkal?“

„Ano,“ řekl advokát, „mluvil jsem s ním jednou.“

„Tak dobře víte, jako my všichni, že u toho pána nebylo něco v pořádku — něco, co mu dávalo podivný ráz — já nevím, jak bych to správně řekl, pane, ale když s ním člověk mluvil, tak cítil, jak mu běhá mráz až v morku kostí.“

„Přiznávám,“ pravil advokát, „že sám jsem něco podobného také pocítil.“

„Tak vidíte, pane,“ děl Poole. „A když ten člověk s maskou jako opice vyskočil z hromady chemikálií a vběhl do kabinetu, stydla mi v žilách krev. Vím,

36 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

že to není naprosto jisté, pane Utterson, vyznám se dost v knihách, ale člověk má své tušení, a já bych na to umřel, že to byl pan Hyde!“

„Ano, ano,“ řekl advokát. „Mám také takové obavy. Zjistěte povstalo z tohoto spojení zlo. Věřu, věřím vám, věřím, že ubohý Henry byl zavražděn. A věřím, že jeho vrah (bůh sám ví proč), se dosud zdržuje v jeho pracovně. A teď budiž naším heslem pomsta. Zavolejte Bradshawa.“

Sluha přišel na vyzvání, hled a rozčilen.

„Seberte se, Bradshawe,“ řekl mu advokát. „Na nás teď je, abychom té nejistotě učinili jednou konec. Poole a já chceme si vynutit násilím vstup do kabinetu. Je-li vše v pořádku, mám dost široká záda, abych následky odnesl. Je-li tu však nějaká nepřístojnost a kdyby snad nějaký zločinec chtěl zadem uniknouti, postavíte se vy s kuchtíkem u dveří laboratoře a vezmete si pár pořádných holí. Dáváme vám deset minut času, abyste se odebrali na své stanoviště.“

Když Bradshaw odešel, podíval se advokát na hodinky.

„A teď, Poole, půjdeme my na své místo,“ řekl a vzal pohrabáč do ruky a šel do dvora.

Mraky zakrývaly měsíc a na dvoře byla úplná tma. Okolní budovy tvořily ze dvora jakousi studnu, do níž vítr dul jen v jednotlivých nárazech, zmítaje plápolavým světlem jejich svíčky, dokud nepřišli do zákoutí v posluchárně. Tam mlčky usedli a čekali. Kolkolem zvučel vážně Londýn, ale zde vládlo ticho, jež bylo přerýváno jen dupotem kroků člověka, který přecházel sem a tam v kabinetu.

„Tak chodí celý den, pane,“ řekl Poole, „a ještě po značnou část noci. Jen když přijde nový vzorek od obchodníků chemikáliemi, nastane krátká přestávka. Ach, ten nepřítel klidu, to je jenom zlé svědomí. A poslyšte, pane Utterson, ruku na srdce — přistupte ještě blíže — je tohle doktorův krok?“

Kroky dopadaly lehce a podivně, jakoby houpavě a skutečně se lišily od těžké chůze doktora Jekylla.

Utterson si povzdychnul.

„A nic jiného není nikdy slyšet?“ ptal se.

Poole přikývnul.

„Jednou,“ pravil tiše, „slyšel jsem ho plakat.“

„Plakat? Jak to?“ řekl advokát, pociťuje náhlé zamrazení hrůzy.

„Plakal jako žena nebo ztracená duše,“ řekl sluha. „Dojalo mne to tak, že jsem sám sotva se zdržel plače.“

Deset minut se již chýlilo ke konci. Poole vyhrabal sekeru pod hromadou balící slámy. Svícen byl postaven na nejbližší stůl, aby měli světlo k útoku a oba se zatajeným dechem se přiblížili ke dveřím, za nimiž bylo slyšet v nočním tichu přecházející kroky.

„Jekylle,“ zvolal Utterson hlasitě, „přeji si vás vidět.“

Chvíli čekal, odpověď však nepřicházela.

„Dávám vám výstrahu, máme podezření! Musím vás vidět a také vás uvidím, když ne po dobrém, tedy po zlém — když ne s vaším svolením, tedy násilím!“

„Utterson!“ zaúpěl hlas, „proboha, mějte slitovani!“

„Ah, toť není hlas Jekyllův, ale Hydův,“ zvolal Utterson. „Vyražte dveře, Poole!“

Poole zamával sekyrou nad hlavou, rána otřásla budovou a dveře poskočily ve veřejích. Z kabinetu zazněl zoufalý výkřik zvířecí hrůzy. A znovu se zableskla sekera, znovu se otřáslы dveře. Čtyřikrát dopadla rána, neboť dřevo bylo tuhé a dveře byly výtečně zpracované. Teprve po páté ráně povolil zámek a dveře se svalily dovnitř na koberec.

Oblehatelé byli poněkud zaraženi hlukem, který sami způsobili. Pod vlivem nastalého ticha ustoupili poněkud nazpět a nahlíželi dovnitř. Zde byl před jejich zraky kabinet se svým klidným světlem lampy, veselý oheň plápolal a praskal v krbu, samovar zpíval svým tenounkým hláskem, několik zásuvek bylo vytaženo, na pracovním stole byly pečlivě urovnány papíry a poblíž ohně bylo prostřeno k čaji. Řekli byste, že je to ten neklidnější kabinet a kdyby nebylo těch sklenic, plných chemikálií, vypadal jako nejobyčejnější pokoj v celém Londýně.

Právě uprostřed pokoje leželo tělo muže, celé zkroucené a dosud sebou škubající. Přiblížili se po špičkách, obrátili tělo naznak a spatřili tvář Eduarda Hyda. Byl oblečen v šaty pro něho příliš veliké, tak asi pro doktorovu postavu. Svaly na tváři sebou škubaly jakoby za živa, ale život již úplně unikl. Podle rozbité lahvičky a silného zápachu ve vzduchu poznal pak Utterson, že se dívá na tělo sebevraha.

„Přišli jsme příliš pozdě,“ řekl vážně, „zachránit nebo potrestat. Hyde odešel jinam k účtování a teď nám zbývá toliko naléztí tělo vašeho pána.“

Posluchárna zaujímalá největší část budovy, zabírajíc skoro celý přízemek

38 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

a jsou osvětlována se shora a z kabinetu, jenž na jednom konci sahal do prvního poschodí a měl okna na ulici. Z posluchárny vedla chodba do postranní ulice. Chodba tato byla spojena s kabinetem zvláštními schody. Mimo několika tmavých místností byl zde ještě prostorný sklep. Tmavé místnosti byly všechny dokonale prohlédnuty, ač bylo třeba k tomu jediného pohledu, neboť byly prázdné, a jak se dalo soudit podle prachu, který se sypal z jejich dveří, nebyly již dávno otevřeny. Sklep byl naplněn starým haraburdím ještě z doby chirurgovy, předchůdce doktora Jekylla. Jakmile otevřeli dveře, poznali bezúčelnost dalšího hledání, neboť strhli celou rohožku pavučin, která po léta zapečetovala vchod. Nikde nebylo žádné stopy po Henry Jekyllovi, ať mrtvém nebo živém.

Poole zadupal na dlaždice chodby.

„Musí být pochován zde,“ pravil, naslouchaje jaký vydávají zvuk.

„Anebo uprchnul,“ děl Utterson a šel prohlížet dveře do uličky. Byly zamčeny a nedaleko na dlažbě našli klíč celý rezavý.

„Zdá se, že ho nebylo použito,“ poznamenal advokát.

„Použito!“ ozval se Poole. „Což nevidíte, pane, že jest přelomen, jakoby naň někdo dupnul?“

„Ano,“ pokračoval Utterson, „a v místech, kde je zlámán, je také rezavý.“

Oba muži pohlédli na sebe ustrašeně.

„To mi nejde na rozum, Poole,“ řekl advokát. „Pojďme zpátky do kabinetu.“

Vystoupili mlčky po schodech a mlčky dali se do důkladného prohledávání kabinetu, zavádíce tu a tam uděšeným zrakem o mrtvolu. Na jednom stole byly známky chemických prací, na skleněných miskách byly rozličné hromádky jakési bílé soli, jakoby připraveny k nějakému pokusu, v němž bylo nešťastníku již zabráněno.

„To je táž chemikálie, kterou jsem mu stále nosíval,“ děl Poole, a co to pravil, překypěl samovar s hlučným sumotem.

To je přivedlo blíže ke krbu, kam byla přitažena klubovka a uchystáno nádobí k čaji. Ba v koflíku byl již připraven cukr. Na polici bylo několik knih, jedna ležela otevřena u čajového nádobí a Utterson poznal, že to je pobožný spis, k němuž doktor Jekyll choval, jak se několikrát vyjádřil, velikou úctou. Na okraji byly nadmíru rouhavé poznámky, psané vlastní rukou Jekyllovou.

Při další prohlídce přišli pátratelé k otáčecímu zrcadlu, do něhož pohlédli

s bezděčnou hrůzou. Ale bylo tak obráceno, že neviděli nic, než růžovou září pohrávající si na stropě, jiskřící oheň, odrážející se stonásobně na skleněných nádobách a své vlastní bledé a uděšené tváře.

„To zrcadlo vidělo podivné věci, pane,“ zašeptal Poole.

„K čemu ho asi jen Jekyll potřeboval?“ ptal se advokát.

„Kdopak to může říci?“ odvětil Poole.

Pak obrátili se k pracovnímu stolu. Na něm ležela mezi pečlivě uspořádanými papíry veliká obálka s adresou pana Uttersona, psaná rukou doktorovou. Když ji advokát rozpečtil, vypadlo několik listin na podlahu. První z nich byla závěť s týmiž výstředními podmínkami, jako měla poslední vůle, již si byl doktor před půl rokem vyzvednul, že totiž v případě smrti jest závětí, v případě zmizení pak darovací listinou. Ale na místo jména Eduard Hyde četl nad pomyslení udivený advokát jméno Gabriela Johna Uttersona. Díval se na Poole, pak zase na papír a konečně na mrtvého zločince nataženého na podlaze.

„Hlava mi jde kolem,“ pravil. „Po všechny tyto dny byl zde pánem, neměl žádné příčiny mne nějak mít rád, musel zuřit, že je vyděšen a přece nezničil tuto listinu.“

Vzal nejbližší papír. Bylo to několik řádků psaných doktorovou rukou. Nahoře bylo datum.

„ó, Poole,“ zvolal advokát, „byl živ a nacházel se zde ještě dnešní den. Nemohl být odstraněn v tak krátkém čase, musí dosud žít, musil uprchnout! Ale proč prchal a jak? A jak potom vysvětlíme tuto sebevraždu? Musíme být opatrní. Obávám se, abychom nepřivedli vašeho pána do strašné katastrofy.“

„Proč si to nepřčtete, pane,“ ptal se Poole.

„Poněvadž se bojím,“ odvětil advokát vážně. „Dej bůh, abych k tomu neměl žádné příčiny.“

A přiblíživ papír k očím, četl:

„Můj drahý Uttersoně!

Až vám toto přijde do rukou, bude již mé zmizení skutkem. Ač nedovedu předvídati, za jakých okolností se stane, praví mi můj pud a má nevylicitelná situace, že konec je jistý a brzký, přečtete si nejprve vypravování, jež, jak mi Lanyon svěřil, jest ve vašich rukou, a chcete-li uslyšeti více, pak se obraťte k vyznání svého nehodného a nešťastného přítele

Henry Jekylla.“

40 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

„Byl zde ještě jiný balíček?“ ptal se Utterson. „Zde, pane,“ řekl Poole a podal mu dosti slušný balík zapečetěný na několika místech.

Advokát jej vstrčil do kapsy.

„Neřekneme nic o tomto papíru, ať již váš pán prchnul nebo je mrtev. Můžeme snad zachránit alespoň jeho pověst. Teď je deset, půjdu domů a přečtu klidně tyto listiny, ale před půlnocí se vrátím a pak můžeme poslat pro policii.“ Vyšli a zamkli dveře posluchárny.

Pan Utterson, opustiv služebnictvo, shromážděné kolem ohně ve velké síni, pospíchal do své kanceláře, aby přečetl ta dvě vypravování, jimiž se mělo tajemství vysvětliti.

IX.

VYPRÁVOVÁNÍ DOKTORA LANYONA

„Dne 9. ledna — je tomu právě čtyři dny — obdržel jsem večerní poštou doporučený dopis s adresou, psanou rukou mého přítele a starého spolužáka Henry Jekylla. Byl jsem tím velice překvapen, neboť jsme neměli ve zvyku si dopisovati. Viděl jsem ho a obědval jsem s ním právě den před tím a proto jsem si neuměl představit nic, co by mohlo býti pohnutkou k zaslání tohoto doporučeného dopisu. Obsah psaní však zvýšil ještě více mé udivení, neb v něm stálo toto:

„Drahý Lanyone!

Vy jste jedním z mých nejstarších přátel a ačkoliv se naše mínění o vědeckých otázkách časem různila, nepamatuji se, že by tím naše přátelství nějak trpělo. Kdybyste byl řekl kteréhokoliv dne: „Jekyllle, můj život, má čest můj rozum, záleží na vás,“ byl bych obětoval své jmění i svou pravou ruku, abych vám pomohl. Lanyone, můj život, má čest, můj rozum záleží na vašem milosrdenství a jestli mne dnes večer opustíte, jsem ztracen. Po této předmluvě budete snad předpokládali, že chci na vás něco nečestného. Sudťe sám.

Prosím, abyste odřekl veškeré závazky pro tento večer, i kdybyste byl pozván k loži samotného císaře. Vezměte povoz a s tímto dopisem v ruce jedťe přímo k mému domu. Poole, můj sluha, má již rozkazy. Shledáte, že vás očekává se zámečnickem. Dveře kabinetu musí se otevřít, vejdete sám, otevřete skříň nesoucí písmeno E, bude-li zamčena, urazte zámek. Pak vytáhněte s celým jejím obsahem čtvrtou zásuvku od shora, nebo, což jest totéž, třetí od zdola. Ve své hrozné sklíčenosti pociťuji smrtelnou hrůzu, abych vás nepopletl, ale i kdybych se zmýlil, poznáte pravou zásuvku podle jejího obsahu. Je v ní několik prášků, láhev a zápisník. Prosím, abyste tu zásuvku, jak stojí a leží, vzal s sebou ua Cavendishovo náměstí.

To je první část služby, nyní k druhé. Vráťte se, přidržíte-li se tohoto předpisu, dávno před půlnocí, ale do půlnoci dávám vám lhůtu nejen ze strachu

42 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

před nějakou nepředvídanou překážkou, ale též proto, že dávám přednost hodině, kdy vaše služebnictvo bude již v posteli. V půlnoci pak, prosím vás, byste zůstal sám ve svém ordinačním pokoji a vpustil sám do svého domu muže, který se přihlásí mým jménem a dal mu do rukou zásuvku, kterou jste před tím přinesl z mého kabinetu. Tím skončíte svou úlohu a získáte si mou neskonalou vděčnost. Po pěti minutách, budete-li trvati na vysvětlení, porozumíte, jakou to mělo všechno pro mne velikou důležitost a že opomenutím něčeho, ať již se to zdá být jakkoli fantastickým, obtížil byste své svědomí mou smrtí nebou ztrátou mého rozumu.

Důvěřuji pevně, že nevezmete žertem tuto prosbu, ač srdce mi stydne a ruka se chvěje při té pouhé myšlence. Myslete na mne v této hodině, nacházím se v podivném místě, jsem v úzkosti, kterou žádná obrazotvornost si nedovede představit. Ale přece jsem si vědom toho, že vykonáte-li vše přesně, zmizí mé svízele jako dopověděný příběh. Pomozte mi, drahý La- nyone, a zachraňte svého přítele

H. J.

P. S. Zapečetil jsem již toto, když nová strašlivá ohava naplnila mou duši. Je možno, že se pošta zdrží a vy dostanete toto psaní až zítra ráno. V tom případě, drahý Lanyone, vykonejte věc během dne, podle své nejlepší možnosti a očekávejte mého posla o půlnoci. Snad bude již příliš pozdě. Ale přejde-li noc beze zvláštní události, pak vězte, že více neuvidíte Henry Jekylla.“

Po přečtení tohoto dopisu byl jsem si jist, že můj přítel sešlel, ale cítil jsem se povinnován, než to bude nade vši pochybnost dokázáno, jednati podle jeho přání. Čím méně jsem rozuměl této zmatenosti, tím méně mohl jsem posouditi její důležitost. Ale tak důtklivá prosba nemohla se odložit bez těžké odpovědnosti. Vstal jsem proto od stolu, vsedl a jel přímo k doktoru Jekyllovi. Sluha čekal na můj příchod, dostal touže poštou jako já doporučené psaní s instrukcemi a poslal proto ihned pro zámečníka a pro tesaře. Řemeslníci přišli ještě za naší rozmluvy a všichni společně odebrali jsme se do pitevný starého doktora Denmana, z níž, jak bezpochyby víte, je Jekyllův kabinet nejnáze přístupný. Dveře byly velmi silné, zámek též, a tesař doznal, že by to stálo velkou námahu a že by se učinila příliš velká škoda, kdyby se měly dveře otevřít násilím. Zámečník byl blízek zoufalství. Byl to však zručný chlapík a po

dvouhodinném úsilí byly dveře otevřeny. Skříň s označením „E“ byla otevřená. Vytáhl jsem zásuvku, doplnil ji slámou, zabalil do plátna a odebral jsem se s ní na Cavendishovo náměstí.

Zde jsem prohlédl její obsah. Prášky byly dosti dobře rozetřeny, ale ne tak jemně jako od drogisty, takže bylo zřejmo, že jsou zpracovány samým Jekylllem. Když jsem otevřel jeden balíček, našel jsem jakousi krystalickou sůl bílé barvy. Lahvička, k níž jsem nyní obrátil svou pozornost, byla asi do poloviny naplněna krvavě červenou tekutinou velmi pronikavého zápachu. Zdálo se mi, že obsahuje fosfor a nějaký prchavý ether. Druhé přímíše- niny nedovedl jsem uhodnouti. Zápisník byl zcela obyčejný a obsahoval několik řad s daty. Týkala se mnohaletého období, ale všiml jsem si, že položky přestaly asi před rokem a to zcela náhle. Tu a tam byla k datu připojena nějaká stručná poznámka, zpravidla pouze jen slovo „dvojnásobně“, které se vyskytovalo asi šestkrát při několika záznamech. Jenom jednou našel jsem poznámku opatřenou mnoha vykřičníky „úplný nezdar“!

To vše, ač to dráždilo mou zvědavost, prozradilo mi málo určitého. Byla zde láhev s nějakou tekutinou, balíčky s nějakou solí a zpráva o pokusech, jež, jako mnohé jiné experimenty Jekyllovy, nesloužily k žádné praktické potřebě. Jak by mohla přítomnost těchto věcí v mém domě míti vliv na čest, zdraví, rozum nebo život mého fanatického přítele? Mohl-li jeho posel jíti na jedno místo, proč by nemohl jíti na druhé? A když připustíme nějakou překážku, proč měl býti tento pán přijat v tajnosti? Čím více jsem o tom přemýšlel, tím více jsem byl přesvědčen, že mám co činit s případem mozkové nemoci a ačkoliv jsem poslal sluhu spát, nabil jsem přece starý revolver, neboť jsem soudil, že není vyloučeno, že budu nucen podniknout něco v sebeobraně.

Sotvaže dozněla dvanáctá, ozvalo se jemné klepátko u dveří. Vyšel jsem sám a našel jsem malého muže, choulícího se k pilířům průjezdu.

„Jste od doktora Jekylla?“ ptal jsem se.

Odpověděl: „Ano,“ zvláštním, nuceným pokynem, a když jsem ho zval, aby vstoupil, poslechl, ne bez jakéhosi pátravého pohledu zpět do temnot náměstí. Nedaleko stál policista a myslím, že při jeho spatření můj host se zarazil a šel dále s větším spěchem.

Přiznávám se, že tyto okolnosti dotkly se mne nepříjemně a když jsem ho následoval do jasného světla svého ordináčního pokoje, držel jsem ruku na zbrani. Zde konečně spatřil jsem ho zřetelně. Byl jsem si jist, že jsem ho nikdy

44 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

před tím neviděl. Jak jsem byl již řekl, byl malé postavy a byl jsem překvapen odporným výrazem jeho obličeje a obdivuhodnou kombinací velké svalové činnosti a při tom značného vysílení celé tělesné soustavy a také svým vlastním zvláštním subjektivním znepokojením. Podobalo se to počínající ztrnulosti, provázené značným klesnutím pulsu. Tehdy přičítal jsem ten pocit podivné, vrtošivé, osobní nechuti a divil jsem se pouze přesnosti symptomů. Ale od té doby důvodně věřím, že příčina ležela mnohem hlouběji v přirozenosti tohoto člověka.

Tato osoba, k níž jsem od prvního okamžiku pociťoval jakousi směs hnusu se zvědavostí, byla oblečena takovým způsobem, že by se byl každý jiný člověk zasmál. Šaty její, ač z pěkné a drahé látky, byly pro ni nesmírně veliké v každém směru. Spodky visely na nohou, nohavice byly založeny, aby se netáhly po zemi, život kabátu spadal až pod kyčle a límec rozevíral se široce nad rameny. Je to podivné, ale toto směšné vystrojení neponoukalo mne ani dost málo k smíchu. Bylo tu cosi abnormálního a zrůdného v celé té podstatě bytosti, jež stála přede mnou, cosi tak překvapujícího, pobuřujícího, že to zvyšovalo mou pozornost a vážnost. K tomu mému zájmu o přirozenost a povahu tohoto člověka přidružila se touha zvědět něco o jeho původu, životě a jeho postavení ve světě.

Tato pozorování, jichž vypsání vyžaduje tolik místa, byla dílem několika vteřin. Můj host byl patrně zmítán temným rozčilením.

„Dostal jste to?4“ zvolal. „Dostal jste to?“

A tak živá byla jeho netrpělivost, že položil mi ruku na rámě a chtěl mnou zatřásti.

Odstrčil jsem ho, pociťiv jakési ledové zamrazení ve svých žilách.

„Dovolte, pane,“ řekl jsem, „zapomínáte, že nemám dosud potěšení vás znáti. Posad'te se, libo-li.“

A sám jsem ho přešel a usednul do své oblíbené klubovky, snažil jsem se jednat svým obvyklým způsobem, pokud to pozdní hodina, moje předpoklady a hrůza před mým hostem dovolovaly.

„Prosím za odpuštění, doktore Lanyone,“ odvětil dosti zdvořile, „to, co pravíte, je zcela oprávněné a moje netrpělivost utekla před mou zdvořilostí. Přicházím sem na žádost vašeho doktora Jekylla za jakousi chvilkovou záležitostí a jak jsem srozuměl.— ustal a vzal se rukou za hrdlo a já viděl, že přes své vynucené způsoby zápasí s blížící se hysterií — „ ... já srozuměl, jakási zásuvka..

Bylo mi líto nejistoty mého hosta a snad také trochu mé rostoucí zvědavosti.

„Zde jest to, pane,“ řekl jsem, ukázav na zásuvku, která ležela na zemi za stolem přikryta plátnem.

Skočil k ní a pak se zastavil a položil ruku na srdce. Slyšel jsem, jak mu zuby skřípají při křečovitém pohybu čelistí a jeho tvář byla tak příšerná, že jsem se obával o jeho život i rozum.

„Vzpamatujte se,“ řekl jsem.

Obrátil se ke mně se strašlivým úsměvem a jako by v zoufalém rozhodnutí strhnul plátno. Když spatřil obsah zásuvky, oddechl si s tak nesmírným ulehčením, že jsem zůstal sedět celý zkamenělý. A v příštím okamžiku pravil hlasem již dosti dobře ovládaným:

„Máte odměrnou sklenici?“

Vstal jsem poněkud namahavě se svého sedadla a podal jsem mu, oč žádal.

Poděkoval mi s úsměvem a s pokynutím, odměřil několik kapek červené tekutiny a přidal jeden z prášků. Směs, jež byla zprvu červená, počala, jak se krystaly rozpouštěly, jasněti a zřetelně šuměti a nad ní objevily se malé obláčky páry. Náhlé vření přestalo a směs stala se zase temně purpurovou a počala pak blednouti ve vodní zeleň. Můj host, který pozoroval tyto proměny bedlivým okem, se usmál a postavil sklenici na stůl. Pak se ke mně obrátil a zkoumavě se na mne díval.

„A teď,“ pravil, dokončeme, co zbývá. Chcete být moudrým? Dovolíte, abych vzal tuto sklenici a odešel z vašeho domu bez dalšího vysvětlování? Či opanovala vás příliš zvědavost? Rozmyslete dobře, než odpovíte, neb se stane tak, jak sám rozhodnete. Podle toho, jak rozhodnete, zůstanete takým, jakým jste býval dříve, ani hohatším, ani moudřejším, ač nedá-li se pocit služby prokázané člověku ve smrtelných úzkostech počítati do bohatství duše. Avšak rozhodnete-li se jinak, budou vám otevřeny nové říše vědy a nové cesty k slávě a moci... zde, v tomto pokoji v tomto okamžiku a vaše zraky budou zaslepeny zázrakem, který by zviklal i nedůvěru satanovu.“

„Pane,“ řekl jsem, snaže se mluvit s chladným sebeovládáním, jehož jsem ve skutečnosti byl vzdálen, „mluvíte v hádankách a nebudete se snad diviti, nekladu-li velké víry ve vaše slova. Ale šel jsem již příliš daleko po cestě nevysvětlitelných služeb, než abych se zastavil před koncem.“

„Dobrá,“ odvětil host. „Lanyone, pamatujte na své sliby. Co bude následovati, spadá pod pečeť vašeho povolání. A teď vy, který jste byl tak

46 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

dlouho vázán k úzkým a materiálním názorům, který jste popíral hodnotu transcendentální medicíny, vy, který jste si tropil posměch z lidí, stojících nad vámi, pohleďte!“

Přiložil sklenici k ústům a vypil vše jedním douškem. Následoval výkřik. Chroptil, potácel se, držel se křečovitě stolu, zíraje na mne vyjeveným zrakem, supaje otevřenými ústy, a jak jsem se tak na něho díval, tu se mi zdálo, že vidím nějakou změnu. Zdálo se, jako by nabýval v objemu, jeho tvář náhle zčervenala, tahy zdály se rozplývati a se měniti. V příštím okamžiku jsem vyskočil a uskočil ke zdi a vztáhl jsem ruku jako na obranu před tímto zázrakem. Duše má byla plna hrůzy.

„O, bože,“ volal jsem, „ó, bože!“ znovu a znovu, neboť zde, před mýma vlastníma očima, bledý a shroucený, napolo bez sebe, s hmatajícima rukama před sebou, jako člověk z mrtvých vstalý, stál — doktor Henry Jekyll!

Co mi vyprávěl v příští hodině, to se nemohu odhodlati přenést na papír. Viděl jsem, co jsem viděl, slyšel jsem, co jsem slyšel a duše moje z toho ochuravěla. A přece nyní, kdy mi pohled ten vyblednul, ptám se sama sebe, zda tomu věřím a nemohu dáti odpověď. Můj život je ořesen až do kořenů. Nejděsnější hrůza sedí u mne ve všech hodinách nočních i deních, cítím, že moje dny jsou sečteny a že musím zemřít a přece umru nevěřící. A tu mravní hanebnost, kterou odhalil mi ten muž se slzami lítosti, nemohu vzpomenouti bez záchvěvu hrůzy. Řeknu jenom jedno, Uttersone, a to postačí (uvěříte-li tomu). Ten netvor, který se vplížil do mého domu v tuto noc, byl podle Jekyllova vlastního doznání znám pode jménem Eduard Hyde a hledán po celé zemi jako vrah Carewův.

Hastie Lanyon.“

X.

ÚPLNÉ VYPSÁNÍ PŘÍPADU HENRYM JEKYLLEM

Narodil jsem se roku 18.. jako syn zámožných rodičů, nadán od přírody znamenitými schopnostmi. Byl jsem již vlastním založením přičinlivý, měl jsem v úctě vzdělané a dobré lidi a tak se dalo předpokládati, že mne čeká počestná a dobrá budoucnost. Měl jsem ovšem také chyby, z nichž však nejhorší byla jakási netrpělivá veselost mé povahy, která mnohým lidem přinesla štěstí, ale s níž jsem neuměl smířiti ctižádostivou touhu chodit s povznesenou hlavou a dodávati si zvláště vážného vzezření před lidmi. Proto také jsem tajil své zábavy a když jsem dospěl let, kdy se přemýšlí a kdy jsem se počal kolem sebe rozhlížeti a těžiti ze svých vědomostí a ze svého postavení ve světě, vedl jsem již vlastně dvojí život. Jiný člověk by se byl chlubil těmi výstřednostmi, jichž jsem se dopouštěl, ale já je skrýval s téměř chorobným pocitem hanby. A tak se stalo, že tato spíše vynucená velikost mých snah a na druhé straně jistý úpadek v důsledku hříchů mne učinily tím, čím jsem byl a oddělily ve mně daleko hlubším řezem než u ostatních lidí oblasti Dobra a Zla, které dělí a skládají dvojitou přirozenost člověka. To vše mne dohánělo k hlubokému ba ustavičnému uvažování o krutých zákonech života, souvisejících se základy náboženství a které jsou hlavními prameny lidského trápení.

Žil jsem tedy dvojí životem, ale přece jenom jsem nebyl pokrytcem, neboť obě stránky svého života jsem skutečně prožíval. Když jsem odložil svou zdrželivost a oddával se prostopášnostem, byl jsem to stejně já, jako když jsem za bílého dne pracoval na vědeckých pracích a na zmírnění lidských bolestí. Tak se stalo, že mé vědecké studie, jež stejně mne vedly k mystickému a transcendentálnímu, zvracely se v uvažování o tomto stálém boji mezi dvojí přirozeností. Den za dnem byl jsem oběma stranami svého ducha, mravní i rozumovou, přiváděn blíže k pravdě, kterou jsem nakonec objevil, abych se tímto objevem zahubil: že člověk není jen jeden, ale dva. Pravím jen dva, poněvadž moje vědomosti za tuto mez nesaňají. Jiní budou následovati a snad mne v tom předčí a možná, že

člověk bude konečně definován jako společnost různých, odlišných a na sobě nezávislých občanů. Pokud jde o mne, pokročil jsem podle své přirozenosti toliko jedním směrem. Z mravní stránky a na své vlastní osobě jsem se naučil znáti úplnou a základní podvojnost člověka. Viděl jsem, že z obou přirozeností, jež byly v mém vědomí uzavřeny, jsem jednou každou z nich jen proto, že jsem stejně radikálně oběma. A již velmi záhy, ještě než moje vědecké objevy počaly mne přiváděti k nahé možnosti takového zázraku, rád jsem se zabýval myšlenkou o oddělení těchto žvlů tak, jako se zabýváme nějakým milým snem.

Kdyby každý, pravil jsem sám k sobě, dal se umístiti ve zvláštní osobě, byl by náš život zbaven všeho nesnesitelného. Nespravedlivý by šel svou cestou, zbaven výčitek svého povznešenějšího bližence a spravedlivý by mohl kráčet pevně a jistě po své stoupající cestě, konaje dobro, v němž by nalézal zalíbení, nejsa vydán nepřijemnostem a lítostem v ruku tohoto cizího Zla. Bylo jistě kletbou lidstva, že tyto dva nestejnorodé prvky byly takto spojeny, že tito polární bliženci, kteří ustavičně spolu zápasili v lůně vědomí, byli nerozlučně sloučeni. Což kdyby se zdařilo je odloučit!?

Byl jsem tak daleko ve svých úvahách, když — jak jsem již řekl, — začalo na tento předmět padati postranní světlo se stolu mé laboratoře. Počal jsem hlouběji poznávati chvějnou nehmotnost a mlhovitou rozplývavost toho zdánlivě tak pevného těla, které nám vlastně slouží jen za roucho. Nalezl jsem jistě činitele, kteří byli s to otrásti tímto masovým šatem a kus z něj urvati, jako vítr rve záclony pavilonu. Mám dvě dobré příčiny, abych se hlouběji zde nezabýval tímto vědeckým oddílem svého doznání. Především proto, že jsem poznal, že břímě i pokuta našeho života jsou navždy připoutány k ramenou člověka a že, pokusíme-li se je svrhnouti, vrátí se a tlačí ještě více a hrozněji. Za druhé pak proto, že mé objevy byly neúplné, jak moje vypravování — bohužel — až příliš jasně ukáže. Postačí, řeknu-li, že jsem nejen poznal své přirozené tělo jako pouhý výron nízkých sil, skládajících mého ducha, ale že se mi také podařilo sestaviti tinkturu, jíž se tyto síly uvolnily a povstala pak nová forma a tvárnost, která mi nebyla méně vlastní a přirozenou, protože byla výrazem jen nižších žvlů mé duše, jejíž ráz tak nesla.

Dlouho jsem váhal, než jsem tuto theorii počal prováděti prakticky. Věděl jsem, že se odvažuji života neboť látka, která dovede tak mohutně působiti na pevnost jedince, mohla, vzata v nevhodné době nebo v příliš silné dávce, zničiti celý ten Stánek, který měla pozměniti. Ale má touha po objevu tak zvláštním

a hlubokém konečně všechny obavy přemohla. Již před dávnou dobou jsem připravil svou tinkturu. Koupil jsem najednou od jedné velké chemické firmy velké množství jisté chemické soli, jež byla z posledních nutných přísad. V jedné hrozně noci smíchal jsem součástky a pozoroval jsem, jak se vaří ve sklenici a když var ustal, vypil jsem s mocným vypětím vůle a odvahy tento nápoj naráz.

Pocítil jsem mučivou bolest, palčivost v kostech, smrtelnou ošklivost a takovou duševní hrůzu, že jí podobné není ani v hodině zrodu ani v hodině smrti. Pak se počaly bolesti poněkud zmírňovati a mně bylo asi tak, jako bych byl povstal z velké, dlouhé nemoci. Něco podivného bylo v mých pocitech, něco nepopsatelně nového a proto právě neuvěřitelně sladkého. Cítil jsem se mladším, pohyblivějším, šťastnějším a co se těla týče, byl jsem si vědom nesmírné bezstarostnosti a ve své fantasmii jsem již viděl vír smyslných obrazů, které mne lákaly. Při prvním vdechnutí v tomto novém životě jsem si také uvědomil, že jsem zkaženější a desetkrát horší než otrok prvního hříchu. V prvním okamžiku mne tato myšlenka rozveselovala jako opojné víno. Rozpřáhl jsem ruce a radoval jsem se ze svěžesti svých nových pocitů a při tom jsem si náhle všiml, že má postava je menší než dříve.

Do té doby jsem neměl v pokoji zrcadlo. To, které stojí nyní vedle mne, co tyto řádky píše, bylo opatřeno až později a jen za tím účelem. Blížilo se jitro a lidé v mém domě spali ještě tvrdým spánkem, když jsem se rozhodl, rozjařen nadějí a vítězoslávou, odvážiti se ve své nové podobě až do své ložnice. Přešel jsem dvůr, kde na mne svítily hvězdy. Když jsem přišel do svého pokoje, uviděl jsem poprvé tvář a postavu Eduarda Hyda.

Musím tu mluvit jen z theoretických poznatků a vypověděti ne to, co vím, ale to, čeho se domnívám, že se asi stalo. Zlá část mé přirozenosti byla méně statná a méně vyvinutá než dobrá část, kterou jsem právě odvrhl. Za svého života, který byl z devíti desetin životem píce, ctností a sebevědomí, byla tato část méně používána a proto byla mnohem méně vyčerpána. Tak se stalo, podle mého úsudku, že byl Eduard Hyde mnohem menší, útlejší a mladší než Henry Jekyll. A zatím co s obličejem jednoho zářilo dobro, bylo na druhém obličejí psáno velkými a zřetelnými tahy zlo.

Mimo to Zlo (jež, jak doposud myslím, je smrtivou součástí člověka) zanechalo na tom těle pečeť mrzáctví a sešlosti. A přece, když jsem se podíval do zrcadla na ten ohyzdný obraz, nebyl jsem si vědom žádného odporu, naopak, spíše jsem ho vítal. Vždyť jsem to byl také já. Zdál jsem se sobě přirozeným a

50 Podivuhodný případ dr. Jekylla a pana Hyda

lidským. On měl v mých očích ještě živějšího ducha, zdál se mi výraznější a prostší, než ta nedokonalá tvářnost, kterou jsem dosud nazýval svou. A v tom jsem asi měl pravdu. Zpozoroval jsem, že když jsem měl tvářnost Eduarda Hyda, že nikdo se mi nemohl přiblížit bez zjevného odporu. Za prvé to bylo proto, že lidské bytosti, s nimiž se setkáváme, jsou směsí Dobra a Zla, kdežto Eduard Hyde jediný mezi všim lidstvem byl čistým Zlem.

Zdržel jsem se u zrcadla jen chvíli, neboť jsem měl vykonati ještě druhý a závěrečný pokus. Zbývalo totiž ještě zjistiti, neztratil-li jsem nadobro svou totožnost a nemusím-li před úsvitem prchnouti z domu, který teď vlastně nebyl již více mým. Pospíšil jsem si zpět do kabinetu, připravil jsem nápoj, vypil jsem ho, vytrpěl jsem znovu bolest rozluky a přišel jsem k sobě, maje zase povahu, postavu i podobu Henryho Jekylla.

Tu noc přišel jsem na osudné rozcestí. Kdybych byl počal svůj objev 8 povznešenějším duchem, kdybych se byl odvážil pokusu s nábožnou anebo šlechtnou touhou, musilo vše dopadnouti jinak a já bych byl vyšel z této agónie smrti a zrody jako anděl a ne jako ďábel. Nápoj přece neměl žádné rozlišovací působivosti. Nebyl ani ďábelský, ani božský, on jen rozbíjel dveře vězení a ten kdo stál uvnitř, vyběhl ven jako zajatci u Philippi. Tenkráté má ctnost dřímala a mé zlo udržované ctižádostí v bdělém stavu se rychle této příležitosti chopilo a tak povstal Eduard Hyde. Od té doby jsem měl dvě tvářnosti a dvě povahy — jedna byla pouhé Zlo, kdežto druhá byl stále stejný, starý Henry Jekyll. Byla to různorodá směs, nad jejímž opravením a zdokonalením jsem si zoufal. To vše vedlo jen k horšímu.

Tehdy jsem ještě nepřemohl svou nechuť k suchopárnému životu uěnce. Chtěl jsem se časem veseliti a jelikož by mé zábavy podle mínění lidí nebyly „mne“ důstojné, to jest hodné velmi dobře známého a váženého muže, který vstupoval již do pokročilejších let, byla tato inkoherece mého života stále nevítanější.

Proto mne počala má nová moc ještě více pokoušeti, až jsem se stal jejím otrokem. Potřeboval jsem jen vypít číši tinktury, svrhnouti tělo váženého profesora a zahaliti se, jakoby v silný a neproniknutelný plášť, v tělo Eduarda Hyda. Smál jsem se tomu, neboť jsem to pokládal za velmi žertovné a učinil jsem všechny přípravy s největší pečlivostí a prozíravostí. Najal jsem a nábytkem opatřil onen dům v Soho, kam byl později Hyde stopován policií a za hospodyni jsem si vzal ženu, o níž jsem věděl, že bude mlčelivá a bez skrupidí. Svému

služebnictvu pak jsem oznámil, že jistý pan Hyde, kterého jsem popsal, má úplnou volnost v mém domě na náměstí a abych odvrátil možnou nehodu a stal se dobře známým, konal jsem zde časté návštěvy ve své druhé podobě. Pak jsem napsal tu závěť, proti níž jste měl tolik námitek. Psána byla přirozeně jen proto, abych, kdyby se mi něco stalo v osobnosti doktora Jekylla, mohl vstoupiti na jeho místo beze všech peněžních ztrát jako Eduard Hyde. A tak, zaopatřen na všech stranách, jak jsem předpokládal, počal jsem těžiti z podivné nedotknutelnosti svého postavení.

Dříve najímali si lidé vrahy, aby vykonali jejich zločiny, zatím co sami se svou osobou zůstali ve skrýši. Byl jsem první, který to vše mohl konati sám, bez jakékoliv pomoci. Byl jsem první, který před tváří obecnstva namáhal se s vrozenou důstojností, aby pak jako školák svrhl ten vypůjčený šat a skočil po hlavě do moře svobody. V mém neproniknutelném plášti byla úplná bezpečnost. Pomyslete jen, vždyť já ani neexistoval. Bylo třeba jen vniknouti do mé laboratoře, míti vteřinu nebo dvě na smíchání a polnutí nápoje, který stál vždy připraven, a cokoliv učinil Eduard Hyde, zmizelo jako stopa po dechu na zrcadle, a opravuje svou noční lampu, stál tu Henry Jekyll, který se mohl smáti všemu podezření.

Radosti, kterých jsem užíval a vyhledával ve svém přestrojení, byly, jak jsem již řekl, nedůstojné. Ale v rukách Eduarda Hyda počaly se záhy stávatí netvornými. Když jsem se vracíval z těchto výletů, zmocňoval se mne vždy jakýsi údiv nad touto mou zkažeností. Ten dobrý známý, jehož jsem vyvolal z vlastní duše a poslal samotného po zábavách, byl bytostí zlomyslnou a zločinnou. Každý skutek a každá myšlenka odnášely se jen k němu samému, pil rozkoš se zvířecí hltavostí a byl nemilosrdný jako z kamene. Henry Jekyll stál často vyděšen nad činy Eduarda Hyda, ale situace ta vymykala se z obecných zákonů a lstivě uvolňovala tlak svědomí. Byl to Hyde a konečně Hyde sám, který byl vinen. Jekyll nebyl tím zatížen a když se probouzel, byly jeho vlastnosti zdánlivě neporušeny, ba pospíšil si, kde to bylo možno, napravit zlo, které způsobil Eduard Hyde. A tak jeho svědomí dřímalo.

O všech podrobnostech těch hanebností, na něž jsem pohlížel skrze prsty (vždyť i nyní stěží mohu připustiti, že bych je já spáchal), nemám v úmyslu se šířiti. Chci jen naznačiti, jak spěšně se blížil můj trest. Potkala mne jedna nehoda, o níž se jen zmíním, neboť neměla následků. Ukrutné chování k jednomu dítěti pobouřilo proti mně hněv jednoho z mimojdoucích, kterého jsem potom

poznal jako vašeho příbuzného. K němu přidal se doktor a rodiče dítěte. Jednu chvíli jsem se obával o svůj život a konečně, abych ukrotil jejich spravedlivé rozhořčení, musel je Eduard Hyde přivést ke dveřím Henryho Jekylla a zaplatit jim šekem, podepsaným Jekyllovým jménem. Ale tomuto nebezpečí bylo možno pro budoucnost snadno se vyvarovati otevřením úvěru v jiné bance na jméno Eduarda Hyda samého. Když se tak stalo, myslil jsem, že se nacházím za dosahem osudu.

Asi dva měsíce před vraždou sira Danversa byl jsem zase na svých dobrodružných toulkách. Vrátil jsem se pozdě a probudil se příštího dne na svém loži s poněkud podivným pocitem. Nadarmo jsem se rozhlížel kolem sebe, nadarmo viděl jsem pěkný nábytek a souměrné rozměry svého pokoje na náměstí, nadarmo jsem poznával vzorek své ložní záclony i tvar mahagonového rámu, — něco mi říkalo, že nejsem tam, kde se nacházím, ale v malém pokojíku v Soho, kde jsem byl zvyklý spát v těle Eduarda Hyda. Usmíval jsem se sám sobě a počal jsem svým psychologickým způsobem zvolna rozebírat tuto ilusi, upadáje při tom chvílkami v sladké ranní klímání. V jednom z bdělejších okamžiků padl můj zrak na mou ruku. Jak jste asi často upozoroval, byla ruka Henry Jekylla velká, pevná, bílá a měkká. Ale ruka, kterou jsem nyní viděl, a to dosti jasně ve světle žlutavého londýnského rána, byla hubená, žilovitá, kotníkovitá, špinavě šedivá a hustě posetá tmavým vlasem. Byla to ruka Eduarda Hyda.

Díval jsem se na ni alespoň půl hodiny, omámen údivem, než procitla v mých prsou hrůza náhle a pronikavě jako uhození na cymbál. Vyskočil jsem z postele a běžel k zrcadlu. Pohled, který spatřil můj zrak, změnil mi krev v cosi nadmíru studeného a řídkého. Ano, ulehl jsem na lože jako Henry Jekyll a probudil jsem se jako Eduard Hyde. Jak se to dá vysvětliti? ptal jsem se sám sebe a pak v novém návalu děsu: jak se to dá napravit? Bylo ráno, služebnictvo bylo vzhůru a všechny mé potřeby byly v kabinetě. K němu byla dlouhá cesta přes dvoje schody, zadní chodbu, přes otevřený dvůr a anatomickou posluchárnu. Z té cesty mne pojímala hrůza. Snad mi bude možno zakrýti svou tvář, ale co mi to bude plátno, když se nedá zakrýti změna v mé postavě? Pak se sladkou úlevou jsem si vzpomněl, že služebnictvo je již zvyklé na přicházení a odcházení mého druhého já. Oblékl jsem se proto brzy do šatů přiměřených mé nynější postavě, prošel jsem domem, kde Bradshaw zůstal celý vyjevený, že vidí pana Hyda v tuto hodinu a v tak divném vystrojení, ale po deseti minutách vrátil se doktor Jekyll do svého původního tvaru a usednul zamračeně ke své snídani.

Měl jsem opravdu nepatrnou chuť k jídlu. Tato nevysvětlitelná událost, toto zvrácení mých předešlých zkušeností, zdálo se psát jako babylonský prst na zdi slova mého soudu a já počal vážněji než před tím uvažovati o následcích a možnostech mé dvojité existence. Tato moje část, již jsem měl tu moc vybavovati, byla poslední dobou mnoho živena a napínána. Zdálo se mi poslední dobou, jako by tělo Eduarda Hyda vyrostlo co do postavy. Také se mi zdálo, že když jsem byl v tomto tvaru, že mi rychleji obíhá krev. Počal jsem tušiti nebezpečí, že půjde-li to takhle dále, rovnováha mé přirozenosti se nadobro převrátí, mohutnost dobrovolné změny zmizí a já se stanu neodvolatelně Eduardem Hydem. Síla nápoje nepůsobila vždy stejně. Zprvu jedenkrát nadobro selhala a pak při několika příležitostech musel jsem dávku zdvojnásobiti, ba jednou s nesmírným nebezpečím smrti i ztrojnásobiti. Tato občasná nejistota vrhala časem jediný stín na mou spokojenost. Teď, po této ranní příhodě, musil jsem se přiznati, že zprvu bylo mi obtížno svrhnouti tělo Jekyllovo, nyní tomu bude naopak, neboť ono měnilo se pozvolna samo v tělo druhé. Vše zdálo se nasvědčovati tomuto: Já ztrácel pozvolna svou prvotní a lepší jsoucnost a vtěloval se pomalu do své horší a druhé jsoucnosti.

Poznal jsem tak, že mezi těmi dvěma musím voliti. Obě mé přirozenosti měly společnou paměť, ale ostatní schopnosti byly nanejvýše nestejně mezi nimi rozděleny. Jekyll (který byl bytostí složitou), s citlivou chápavostí a chtivou rozkoší, navrhoval a bral podíl na zábavách a dobrodružstvích Eduarda Hyda. Hyde byl zato lhotejným k Jekyllovi či k jeho vzpomínkám. Jekyll jevil více než otcovský zájem, Hyde byl více než synovský lhotejný. Spojiti svůj osud s Jekylllem, znamenalo odumřítí těm rozkošem, jež jsem dlouho potají schvaloval a jimž jsem později počal hověti. Spojiti se s Hydem znamenalo odumřítí tisícířím zájmům a snahám a stati se rázem a navždy opovrženým a opuštěným. Výměna mohla by se zdáti nerovnou, ale ještě něco přichází v úvahu: zatím co Jekyll by zakoušel trýzeň v tom odříkání, nebyl by si Hyde ani vědom, že něco ztratil. Jakkoliv podivné byly tyto okolnosti, jsou zásady tohoto sporu tak staré jako lidstvo samo. Tytéž pohnutky a výstrahy vrhají kostky u každého pokoušeného a chvějícího se hříšníka a u mne to dopadlo tak, jak to dopadá u nesmírné většiny mých bližních, že jsem zvolil lepší část a shledal, že mi chybí síla, abych se ji přidržel.

Ano, dával jsem přednost obstárlému a nespokojenému doktoru, obklopenému přátely a oddanému počestným snahám. Dal jsem s rozhodností

výhost svobodě, poměrnému mládí, lehkému kroku, mladistvému oběhu krve a tajným rozkošem, jimiž jsem se těšil v masce Hyda. Učinil jsem tuto volbu s jakousi bezděčnou výhradou, neboť jsem se nevzdal ani domu v Soho, ani jsem nezničil šaty Eduarda Hyda, jež stále ležely připraveny v mém kabinetu. Po dva měsíce však byl jsem věren svému rozhodnutí, po dva měsíce vedl jsem život tak přísný, jako nikdy dříve a náhradou mi byla pochvala vlastního svědomí. Ale čas počal konečně vyhlazovati svěžest mého znepokojení, chvála svědomí počala se stávat všední věcí a já byl trápen bolestmi a touhami, jakoby Hyde zápasil o svobodu a konečně v hodině morální slabosti jsem znovu smíchal a vypil přeměňující nápoj. Myslím, že když opilec rozumuje o své nepravosti, jest sotva jednou z pěti set případů pohnut nebezpečím, jemuž se vydává ve své zvířecí fyzické necitelnosti, a tak také i já, ač jsem tak dlouho pozoroval svůj stav, nebral jsem dosti zřetele k úplné mravní necitelnosti a šílené ochotnosti ke zlu, jež byly význačnou známkou povahy Eduarda Hyda. Právě tím jsem byl potrestán. Můj ďábel byl příliš dlouho uvězněn a vyšel řvoucí. Byl jsem si vědom hned, jak jsem vypil nápoj, nezkrotnější a zuřivější náchylnosti ke zlému. To byla asi ta příčina, jež vzbudila v mé duši tu bouři netrpělivosti, když jsem naslouchal zdvořilému dotazu své nešťastné oběti. Vyznávám před bohem, že žádný člověk mravně zdravý nemohl se dopustiti tohoto zločinu z tak malicherné příčiny. Já ubíjel z důvodu ne rozumnějšího než churavé dítě, jež rozbíjí hračku. Já se však docela dobrovolně zbavil opěrných bodů, určujících rovnováhu, pomocí nichž každý jednotlivec pohybuje se i v nejhorších okamžicích s jistou pevností i když přijde pokušení. V mém případě znamenalo i sebemenší pokušení okamžitý pád.

Ďábel rázem ve mně procitnul a zuřil. Se záchvatem radosti rozbíjel jsem neodporující tělo, každá rána působila mi rozkoš a teprve, když nastala únava, projelo mi náhle k srdci chladné zamrazení hrůzy. Mlha se rozptýlovala, život můj byl v nebezpečí a já prchal z jeviště svého činu. Zároveň jásaje i se chvěje. Má touha po zlu byla podrážděna a ukojena, můj život visel však na nitce. Běžel jsem do domu v Soho a abych učinil jistotu dvojnásob jistou, zničil jsem své papíry. Pak dal jsem se ulicemi plynem osvětlenými, jednak jásaje nad svým zločinem a osnuje nové pro budoucnost, jednak naslouchaje, zda neuslyším kroky mstitele. Hyde měl píseň na rtech, když míchal nápoj a když ho pil, připíjel mrtvému muži. Ještě než útrapy přeměny pominuly, padl Henry Jekyll na kolena a zvedl ruce k bohu, roně slzy vděčnosti a lítosti. Závoj sebeuspokojení byl roztržen od hlavy až k patě. Viděl jsem celý svůj život, sledoval jsem ho ode

dnů dětství, když mne vodil otec za ruku, sebezapíravou povahu svého povolání a přicházel jsem zas a zase k těm klatým hrůzám večera. Byl bych hlasitě plakal, snažil jsem se slzami a modlitbami zahladiti zástup ohyzdných obrazů a zvuků, jimiž mne má paměť přes mou vůli zaplavovala a přese všechny prosby dívala se ohyzdná tvář mé hanebnosti do moji duše. Když ostří této výčitky počalo se otupovati, následoval pocit radosti. Úkol mého chování byl rozřešen. Hyde byl od nynějška nemožný a ať jsem již chtěl nebo ne, byl jsem poukázán na lepší část své bytosti. S jakou radostí jsem na to pomýšlel, s jakou ochotnou a radostnou pokorou přijímal jsem znovu omezení přirozeného života, s jakým upřímným odříkáním zavíral jsem dveře, jimiž jsem tak často vcházel a vycházel a rozdupal klíč vlastní nohou!

Hned následujícího dne došly zprávy, že vražda byla zpozorována, že vina Hydova je zřejmá a že obětí jest inuž vysoce vážený. Byl to nejen zločin, ale tragická šílenost. Byl jsem rád, že to vím a myslím, že jsem byl rád, že jsou mé lepší pudy takto podporovány a že jsem chráněn před hrůzami popraviště. Jekyll byl teď mým místem útulku, Hyde potřebuje jen na chvilku vyhlédnouti a ruce všech lidí se zvednou, aby se ho chopily a ho zabily. Rozhodl jsem se, že svým budoucím jednáním usmírím minulost a mohu s počestností říci, že by mne nebyl omrzela tento dobročinný a neviný život. Víte sám, jak vážně jsem pracoval za posledních měsíců minulého roku, abych ulevil trpícím.

Víte dále sám, jak mnoho jsem pracoval za jiné a víte, že mýjely mi dny klidně, ba šťastně. Nemohu říci, že by mne omrzela tento dobročinný a neviný život, myslím, že jsem se z něho každého dne více těšil, ale byl jsem stále stížen kletbou své dvojitosti. Když se první ostří mého pokání ubrousilo, tu nižší část mé bytosti, dříve hýčkaná a nyní ukovaná, počala prošiti o uvolnění. O tom, abych vyprostil Hyda, jsem ovšem ani nesnil, pouhá myšlenka na to doháněla mne k šílenství, ale byl jsem sám stále znovu a opět pokoušen, aby si zahrál se svým svědomím. A tak jako obyčejný tajný hříšník jsem se konečně vzdal útokům pokušení alespoň v mysli.

Všechny věci mají konec, ta nejprostrannější nádoba se konečně jednou naplní a toto krátké sestoupení ke zlému zničilo konečně rovnováhu mé duše.

A přece jsem tím nebyl pobouřen. Pád se mi zdál tak přirozený, jako návrat ke starým dnům před mým objevem. Byl pěkný, jasný lednový den, mráz povoloval, ale obloha byla bez mraků, park regentův byl pln zimního

švitoření a vonění jarními vůněmi. Seděl jsem na slunci na lavici, zvíře ve mně olizovalo kosti vzpomínek, část duchovní byla poněkud ospalá, slibujíc sice pozdější pokání, ale dosud s ním nepočínajíc. A konečně, myslil jsem si, jsem jako všichni moji sousedé, a pak jsem se již jen usmíval, porovnáváje se s ostatními lidmi, porovnáváje svou aktivní dobročinnost s línou ukrutností jejich nedbalostí. A při této hrdé myšlence přišlo na mne náhle hrozné mdlo a smrtelné chvění. To přešlo a když i má zesláblost povolila, počal jsem pozorovati změnu v povaze svých myšlenek, větší smělost, pohrdání nebezpečím, uvolnění pout povinnosti. Pohlédl jsem na sebe, šaty moje visely beztvárně na mých scvrklých údech, má ruka, ležící na klíně, byla žilovitá a chlupatá. Byl jsem zase znovu Eduardem Hydem. Před chvilkou požíval jsem úcty všech lidí, byl jsem bohat a milován, doma bylo mi služebnictvem prostřeno v jídelně a teď jsem byl náhle kořistí lidstva, honěn a štván, bez domova, známý vrah, oběť galejí.

Můj rozum se otrásl, ale neopustil mne nadobro. Pozoroval jsem nejednou, že v druhém mém tvaru se mé schopnosti zbystřily a tak se stávalo, že tam, kde by byl snad Jekyll podlehl, stával se Hyde pánem situace. Mé chemikálie nacházely se v jedné skříni mého kabinetu, ale jak je dostat? Tiskl jsem ruce na spánky, snaže se rozluštit tento úkol. Dveře laboratoře jsem uzavřel před tím; pokusím-li se vstoupiti do domu, vydají mne vlastní moji sluhové na šibenici. Viděl jsem, že musím použítí někoho jiného a vzpomněl jsem si na Lanyona. Jak se však k němu dostanu? Jak ho přesvědčím? Byť bych i unikl zatčení na ulici, jak si proklestím cestu k němu? A jak já, neznámý, odporný host, pohnu slavného lékaře, aby se vloupal do studovny svého kolegy doktora Jekylla? Pak jsem si vzpomněl, že z prvotního mého tvaru přece něco mi zbývá, totiž můj rukopis! A sotvaže mi tato jiskra zazářila, viděl jsem osvětlenou celou cestu, po níž bylo mi se ubírat.

Urovnáv svoje šaty pokud možno, vstoupil jsem do mimojediné drožky a dal jsem se dovézt do jistého hotelu v Portlandské ulici, jehož jméno jsem si jednou náhodou zapamatoval. Vozka nemohl se zdržeti smíchu nad mým zevnějškem, který byl věru komický, ač přikrýval tak tragický osud. Zaskřípal jsem zuby s ďábelskou zuřivostí a úsměv zmizel s jeho tváře, což bylo štěstím jeho a ještě více mým, neboť v příštím okamžiku byl bych ho jistě srazil s kozlíku. V hostinci, kde jsem vystoupil, díval jsem se tak zamračeně, že se sklepníci třáslí a nevyměnili spolu ani pohledu v mé přítomnost, ale ochotně vykonali mé rozkazy. Dovedli mne do zvláštního pokoje a přinesli mi náčiní

ke psaní. Hyde, jsa v nebezpečí života, byl mi novým tvorem. Zachvíval se nezřízeným hněvem, byl v takovém napětí jen jen vraždit. Toužil působiti bolest, ale při tom byl chytrý, ovládal svou zuřivost mohutným úsilím vůle. Napsal svá dvě důležitá psaní, jedno Lanyonovi a jedno Poolovi. Aby měl jistotu, že byla dána na poštu, poslal je s příkazem, aby byla rekomandována.

Pak seděl po celý den u ohně ve zvláštním pokoji, hryzaje si nehty. Tam také obědval, sedě sám se svými obavami a pak když nastala noc, usedl do kouta uzavřené drožky a dal se voziti ulicemi sem a tam. On, pravím, nemohu říci já. Toto dítě pekla nemělo na sobě nic lidského. V něm žila jen bázeň a zášť. A když se mu konečně zdálo, že vozka dostává jakési podezření, opustil drožku a toulal se pěšky ve svých nepřiléhavých šatech uprostřed nočních chodců. Ty dvě nízké vášně zuřily v něm jako bouře. Kráčel rychle poháněn svou bází, prokrádaje se méně oživenými třídami, počítaje minuty, jež dělily ho dosud od půlnoci. Jednou promluvila naň jakási žena, nabízejíc mu, jak myslím, krabičku sirek. Udeřil ji ve tvář a ona uprchla.

Když jsem přišel k sobě u Lanyona, dojala mne snad hrůza mého starého přítele, nevím již. Byla to alespoň kapka do moře ošklivosti, s níž jsem pohlížel zpět tyto hodiny. Nastala se mnou změna. Nebyla to více bázeň před šibenicí, ale hrůza před Hydem, jež mne drásala. Lanyonovo odsouzení slyšel jsem jen jako ve snu. jako ve snu dostal jsem se domů a na lože. Spal jsem po únavě dne tvrdým a hlubokým spánkem, jež ani příšery mne pokoušející nemohly přerušiti. Probudil jsem se ráno otřesen, umdlen, ale přece jen celkem osvěžen. Nenáviděl a bál jsem se dosud myšlenky na zvíře, jež spalo ve mně. Nezapomněl jsem ještě hrozícího nebezpečí předešlého dne, ale byl jsem zase doma, ve svém vlastním domě a poblíže svých léků a vděčnost za moje uniknutí zářila tak mocně v mé duši, že skoro přemohla jasnost naděje.

Po snídani, kráčeje pohodlně přes dvůr a dýchaje s rozkoší chladivý vzduch, byl jsem znovu zachvácen těmi nepopsatelnými pocity, jež oznamovaly změnu a měl jsem sotva čas, dostati se do svého kabinetu, kde jsem se stal znovu vášněmi otřásaným Hydem. Vzal jsem při této příležitosti dvojitou dávku, abych přišel k sobě. Však běda! Po šesti hodinách, když jsem seděl smutně u ohně, vrátily se bolesti a znovu musil jsem vžiti nápoj. Zkrátka, od tohoto dne jen velikým úsilím a stálým působením nápoje mohl jsem se udržeti v tvářnosti Jekyllově. Ve všech hodinách denních i nočních by jsem napadán výstražným zamrazením, a což bylo ještě horšího, kdykoliv jsem usnul, neb jen na chvilku zdřímnul,

probouzel jsem se vždy jako Hyde. Napjetí před neustále hrozícím osudem a bezesnost, k níž jsem se sám odsuzoval, učinily ze mne tvora vysíleného a vyžitého horečkou, osláblého na těle i na duchu, zabírajícího se toliko jedinou myšlenkou: hrůzou před svým druhým já. A když jsem spal, anebo když síla léku ochabla, měl jsem rázem skoro bez přechodu (neboť bolesti přeměny byly každým dnem menší), obraznost přeplněnou obrazy hrůzy, duši kypící bezdůvodnou nenávistí, a tělo, jež nezdálo se býti dosti silným, aby sneslo zuřivé energie života. Schopnosti Hydovy zdály se růsti s churavostí Jekyllovou. A nenávist, jež je dělila, byla zajisté stejnou na obou stranách. U Jekylla byla věcí životního pudu. Viděl nyní plnou zrudnost tohoto netvora, jež sdílel s ním některé jevy vědomí a byl jeho spoludědicem až k smrti a přes tyto společné vlastnosti, jež samy o sobě byly příčinou jeho největších útrap, považoval Hyda. přes všechnu jeho energii životní, za něco nejen pekelného, ale i neústrojného. To bylo to děsné, že šlem propasti zdál se vyrážeti zvuky a hlasy, že beztvárný prach činil pohyby a hřešil, že to, co bylo mrtvé a beztvárné, mělo se zmocniti živého života. A pak to zase, že tato buřičská hrůza byla připoutána k němu těsněji než žena, tkvěla těsněji než oko, uvězněna v jeho mase, kde ji slyšel reptati a cítil jak tam pracuje k svému zrození. A v každé hodině slabosti a v důvěřivém spánku ho přemohla a vyhostila ze života. Nenávist Hydova k Jekyllovi byla jiného druhu. Hrůza před šibenicí doháněla ho stále k dočasné sebevraždě a k vrácení se do svého podřízeného stavu, kde byl jen částí a ne celkem. On však nenáviděl tuto nutnost, nenáviděl malomyslost, v níž Jekyll poklesl a cítil odpor, s nímž se naň pohlíželo. Odtud ty opičí kousky, jež mi prováděl, črtaje mou vlastní rukou rouhání na okraje mých knih, spaluje dopisy a niče podobiznu mého otce, a věru, kdyby nebylo jeho bázně před smrtí, byl by dávno zničil sám sebe, jen aby mohl současně zničiti mne. Ale jeho láska k životu byla podivuhodná. Ba já jdu ještě dále: já, jehož mrází při pouhé myšlence na něj, vzpomenu-li si na bědnost a vášnivost této lásky, jakož i na jeho obavu, abych nepoužil své moci a nezabavil se ho sebevraždou, já lituji ho ve svém srdci.

Je zbytečné, abych prodlužoval toto líčení a také se mi k tomu nedostává času. Nechť postačí, řeknu-li, že nikdy žádný člověk nesnášel takových útrap. A přece i pro tyto útrapy přinesl by zvyk ne snad zmírnění, ale přece jakési duševní otupění, jistý zoufalý souhlas a můj trest býval by mohl tak trvati po léta, kdyby nebylo poslední nehody, jež odloučila mne konečně nadobro od mé skutečné podoby a přirozenosti. Má zásoba soli, jež nebyla nikdy obnovena od doby

prvního pokusu, počala se tenčiti. Poslal jsem pro novou zásobu a smíchal jsem nápoj. Následovalo šumění a první změna barvy, druhá však nikoli. Vypil jsem nápoj a shledal, že je bez účinku. Dozvíte se od Poola, jak jsem dal zběhati celý Londýn, ale nadarmo. Jsem nyní přesvědčen, že má první zásoba byla nečistá a že jen tato neznámá nečistota dodávala nápoji působivosti.

Uplynul týden a já dokončuji tuto zprávu pod vlivem posledního prášku. To je tedy naposled a skoro zázrak, co Henry Jekyll může mysliti vlastními myšlenkami a viděti vlastní tvář (tak smutně změněnou), v zrcadle. Nesmím prodlévati příliš dlouho s ukončením svého popisu, neboť ušlo-li až dosud mé líčení zkáze, bylo to jen spojením velké opatrnosti s velkým štěstím. Zachvátí-li mne bolesti změny při psaní, roztrhá Hyde vše na kusy. Uplyne-li však od té doby nějaký čas a bude-li moci papír uložit, tu zachráni jej bezpochyby Hydova nesmírná sobeckost před jeho opičími sklony. A přece osud, který se nad námi vznáší, jej již změnil a zkrušil. Vím již nyní, jak za půl hodiny, až budu zas a tentokráte navždy vtělen v tu nenáviděnou osobnost, budu seděti třesoucí se a plačící v lenošce anebo chodíti sem a tam po tomto pokoji, který je mým posledním pozemským útočištěm a jak úzkostlivě budu naslouchati každému hrozivému zvuku. Zemře Hyde na popravišti? Či najde dosti odvahy, aby se osvobodil v posledním okamžiku? Bůh ví. Nestarám se o to. Toto je má pravá hodina smrti a co bude potom, týká se jiného a nikoliv mne. A tak, odkládaje pero a pečetě tuto zповěď, přivádím život nešťastného Henry Jekylla ke konci.